

ROZSUDOK SÚDU PRVÉHO STUPŇA (piata komora)

zo 7. júna 2006 *

V spojených veciach T-213/01 a T-214/01,

Österreichische Postsparkasse AG, so sídlom vo Viedni (Rakúsko), v zastúpení: pôvodne M. Klusmann, F. Wiemer a A. Reidlinger, neskôr H.-J. Niemeyer, advokáti, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

Bank für Arbeit und Wirtschaft AG, so sídlom vo Viedni, v zastúpení: H.-J. Niemeyer, advokát, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalobcovia,

proti

Komisii Európskych spoločenstiev, v zastúpení: S. Rating, splnomocnený zástupca, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalovanej,

* Jazyk konania: nemčina.

ktorej predmetom je zrušenie rozhodnutí úradníka povereného vypočutím z 9. augusta 2001 a 25. júla 2001 o predložení nedôverných verzií oznámení o výhradách vzťahujúcich sa na konanie o uplatnení článku 81 ES týkajúce sa určenia bankových poplatkov (COMP/36.571 — Österreichische Banken) rakúskej politickej strane (Freiheitliche Partei Österreichs),

SÚD PRVÉHO STUPŇA
EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV (piata komora),

v zložení: predsedníčka komory P. Lindh, sudcovia R. García-Valdecasas
a J. D. Cooke,
tajomník: I. Natsinas, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 21. októbra 2004,

vyhlásil tento

Rozsudok

Právny rámec

Nariadenie č. 17

- ¹ Článok 3 ods. 1 a 2 nariadenia Rady č. 17 zo 6. februára 1962, Prvého nariadenia implementujúceho články [81] a [82] zmluvy (Ú. v. ES 13, 1962, s. 204; Mim. vyd. 08/001, s. 3), stanovuje:

„1. Keď Komisia na návrh alebo z vlastnej iniciatívy zistí, že ide o porušenie článku [81] alebo článku [82] zmluvy, môže rozhodnutím požiadať príslušné podniky alebo združenia podnikov [nariadiť príslušným podnikom alebo združeniam podnikov — *neoficiálny preklad*], aby takéto porušovanie ukončili.

2. K podaniu návrhu sú oprávnení:

...

b) fyzické alebo právnické osoby, ktoré uplatňujú oprávnený záujem.“

2 Článok 19 ods. 2 nariadenia č. 17 stanovuje, že „žiadostiam o vypočutie zo strany [fyzických alebo právnických] osôb sa vyhovie, keď tieto osoby preukážu dostatočný dôvod [záujem — *neoficiálny preklad*]“.

3 Článok 20 nariadenia č. 17 týkajúci sa služobného tajomstva stanovuje vo svojom odseku 1, že informácie získané ako výsledok uplatnenia rôznych ustanovení tohto nariadenia „budú použité len na účely relevantnej žiadosti alebo šetrenia“ a vo svojom odseku 2, že „bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článkov 19 a 21, Komisia a kompetentné orgány členských štátov, ich pracovníci a ostatní zamestnanci neprezradia informácie získané ako výsledok uplatňovania tohto nariadenia a informácie, ktoré majú charakter profesijného [služobného — *neoficiálny preklad*] tajomstva“.

Nariadenie č. 2842/98

- 4 Dňa 22. decembra 1998 Komisia prijala nariadenie (ES) č. 2842/98 o vypočutí strán v určitých konaniach podľa článkov [81] a [82] zmluvy o ES (Ú. v. ES L 354, s. 18; Mim. vyd. 07/004, s. 204), ktoré nahradilo nariadenie Komisie č. 99/63/EHS z 25. júla 1963 o vypočutí ustanovenom v článku 19 ods. 1 a 2 nariadenia č. 17 (Ú. v. ES 127, s. 2268). Nariadenie č. 2842/98 rozlišuje na účely účasti osôb iných, než tých, voči ktorým Komisia vzniesla výhrady, na konaní o porušení medzi jednak „žiadateľmi [navrhovateľmi — *neoficiálny preklad*] alebo sťažovateľmi“, jednak „tretími stranami, ktoré preukážu dostatočný záujem“ a napokon „inými tretími stranami“.
- 5 Pokiaľ ide o navrhovateľov alebo sťažovateľov, články 6, 7 a 8 nariadenia č. 2842/98 stanovujú:

„Článok 6

Ak Komisia po obdržaní žiadosti podanej podľa článku 3 ods. 2 nariadenia č. 17... dospeje k názoru, že na základe informácií, ktoré má k dispozícii, nie sú postačujúce dôvody na vyhoviecie žiadosti alebo sťažnosti, informuje o svojich dôvodoch žiadateľa [navrhovateľa — *neoficiálny preklad*] alebo sťažovateľa a stanoví lehotu v rámci ktorej sa žiadateľ [navrhovateľ — *neoficiálny preklad*] alebo sťažovateľ môžu písomne vyjadriť.

Článok 7

Ak Komisia vznesie výhrady vzťahujúce sa na záležitosť, v ktorej obdržala žiadosť alebo sťažnosť v zmysle článku 6, poskytne žiadateľovi [navrhovateľovi — *neoficiálny preklad*] alebo sťažovateľovi kópiu nedôvernej verzie výhrad a stanoví im lehotu, v rámci ktorej sa žiadateľ [navrhovateľ — *neoficiálny preklad*] alebo sťažovateľ môžu písomne vyjadriť.

Článok 8

Tam, kde je to vhodné, môže Komisia umožniť žiadateľom [navrhovateľom — *neoficiálny preklad*] a sťažovateľom ústne vyjadriť svoje názory, ak o to strany vo svojich písomných vyjadreniach požiadajú.“

6 Článok 9 ods. 1 a 2 nariadenia č. 2842/98 spresňuje:

„1. Ak strany iné ako uvedené v kapitolách II [strany, voči ktorým Komisia vzniesla výhrady] a III [navrhovatelia a sťažovatelia] žiadajú o vypočutie a preukázu dostatočujúci záujem, Komisia ich písomne informuje o povahe a predmete konania a stanoví im lehotu, v rámci ktorej sa môžu písomne vyjadriť.

2. Tam, kde je to vhodné, môže Komisia prizvať strany uvedené v odseku 1 tak, aby mali možnosť predniesť svoje argumenty na ústnom pojednávaní [vypočutí — *neoficiálny preklad*] strán, voči ktorým boli vznesené výhrady, ak o to tieto strany vo svojich písomných vyjadreniach požiadajú.“

7 Napokon článok 9 ods. 3 nariadenia č. 2842/98 stanovuje, že Komisia môže umožniť „akýmkoľvek iným tretím stranám“ ústne vyjadriť svoje stanovisko.

8 Pokiaľ ide o dôvernosť informácií získaných v rámci konania o porušení, článok 13 ods. 1 tohto nariadenia stanovuje, že získané informácie nemožno oznámiť, pokiaľ obsahujú obchodné tajomstvo alebo iné dôverné informácie, pričom Komisia musí pri umožnení prístupu k spisom uskutočniť všetky potrebné opatrenia, aby zabezpečila, že sa tieto informácie neprístupnia.

Rozhodnutie 2001/462

- 9 Dňa 23. mája 2001 Komisia prijala rozhodnutie 2001/462/ES, ESUO o pôsobnosti vyšetrovateľov [úradníkov poverených vypočutím — *neoficiálny preklad*] v niektorých konaniach vo veci hospodárskej súťaže (Ú. v. ES L 162, s. 21; Mim. vyd. 08/002, s. 151), ktoré zrušilo rozhodnutie Komisie č. 94/810/ESUO, ES z 12. decembra 1994 o pôsobnosti úradníkov poverených vypočutím v konaniach vo veci hospodárskej súťaže pred Komisiou (Ú. v. ES L 330, s. 67, ďalej len „rozhodnutie 94/810“).
- 10 Článok 1 rozhodnutia 2001/462 spresňuje, že úradník poverený vypočutím „zabezpečí, aby bolo rešpektované efektívne uplatňovanie práva na vypočutie v rámci konaní pred Komisiou vo veci súťaže podľa článkov 81 [ES] a 82 [ES]“.
- 11 Okrem toho článok 9 prvý a druhý odsek rozhodnutia 2001/462, ktorý nahradil článok 5 ods. 3 a 4 rozhodnutia 94/810 v prakticky zhodnom znení, stanovuje:

„Ak sa uvažuje o zverejnení informácií, ktoré môžu predstavovať obchodné tajomstvo podniku, bude tento písomne informovaný o takomto úmysle a jeho dôvodoch. Bude stanovená lehota, v priebehu ktorej môže príslušný podnik predložiť písomné pripomienky.

Ak príslušný podnik namieta voči zverejneniu informácií, avšak sa zistí, že informácie nie sú chránené a preto môžu byť prezradené, toto zistenie bude uvedené v odôvodnenom rozhodnutí, ktoré bude oznámené príslušnému podniku. V rozhodnutí bude stanovený dátum, po ktorom budú príslušné informácie zverejnené. Tento dátum nebude skôr ako týždeň od dátumu oznámenia.“

Skutkové okolnosti

Okolnosti predchádzajúce sporu

- 12 Žalobcovia, Österreichische Postsparkasse AG (vec T-213/01) a Bank für Arbeit und Wirtschaft AG (ďalej len „BAWAG“, vec T-214/01), sú rakúskymi úverovými inštitúciami.
- 13 Dňa 6. mája 1997 sa Komisia dozvedela o dokumente s názvom „Lombard 8.5“ a vzhľadom na tento dokument začala z vlastného podnetu konanie o porušení článku 81 ES podľa článku 3 ods. 1 nariadenia č. 17 proti žalobcom a ďalším šiestim rakúskym bankám.
- 14 Rakúska politická strana, Freiheitliche Partei Österreichs (ďalej len „FPÖ“), predložila listom z 24. júna 1997 Komisii dokument „Lombard 8.5“ a navrhla začatie vyšetrovacieho konania voči ôsmim rakúskym bankám — medzi ktorými sa nachádza žalobca vo veci T-214/01, ale nie žalobca vo veci T-213/01 — s cieľom konštatovať porušenie článkov 81 ES a 82 ES. Svoj návrh založila na skutočnosti, že jej poslaním ako politickej strany je dohliadať na voľný prístup na spoločný trh a dosiahnutie neobmedzovanej hospodárskej súťaže.
- 15 Komisia listom z 26. februára 1998 informovala FPÖ podľa článku 6 nariadenia č. 99/63 (teraz článok 6 nariadenia č. 2842/98) o svojom úmysle zamietnuť jej návrh. Komisia uviedla, že v zmysle článku 3 ods. 2 nariadenia č. 17 sú oprávnené podať návrh iba osoby alebo združenia osôb, ktoré majú oprávnený záujem, a na to by navrhovateľ „[mal] byť obmedzením hospodárskej súťaže [dotknutý] alebo potenciálne dotknutý ako hospodársky subjekt“. Všeobecný záujem týkajúci sa ochrany právneho poriadku nepostačuje na vznik oprávneného záujmu v tomto ohľade.

- 16 FPÖ listom z 2. júna 1998 odpovedala, že vo svojom postavení politickej strany a prostredníctvom početných členov sa zúčastňuje na bežnom hospodárskom živote, každodenne uskutočňuje nespočetné bankové operácie, a teda v dôsledku oznámených postupov utrpela hospodársku ujmu. Zdôvodňovala tak oprávnený záujem v zmysle článku 3 ods. 2 nariadenia č. 17. Z týchto dôvodov opätovne požiadala o účasť na konaní o porušení, a teda o oboznámenie s výhradami.
- 17 V júni 1998 Komisia uskutočnila šetrenie vo viacerých rakúskych úverových inštitúciách, medzi ktorými boli aj žalobcovia.
- 18 Banky, ktorých sa týkalo konanie COMP/36.571, predložili 16. decembra 1998 Komisii spoločné zhrnutie skutkového stavu spolu so 40 000 stranami dôkazových materiálov. V úvodnej poznámke požiadali Komisiu, aby s týmto zhrnutím zaobchádzala ako s dôverným, keď uviedli, že „pros[ia] Komisiu, aby podľa článku 20 nariadenia č. 17/62 neprístupnila jeho obsah tretím stranám“.
- 19 Komisia listami z 13. septembra 1999 žalobcom zaslala prvé oznámenie o výhradách datované 10. septembra 1999, v ktorom im vytýkala, že uzavreli s inými rakúskymi bankami protisúťažné dohody o poplatkoch a podmienkach uplatňovaných voči klientele — jednotlivcom i podnikom —, a tak porušili článok 81 ES.
- 20 Na začiatku októbra 1999 Komisia ústne informovala žalobcov o svojom zámere predložiť FPÖ oznámenie o výhradách z 10. septembra 1999 podľa článku 7 nariadenia č. 2842/98.

- 21 Žalobcovia sa listami zo 6. a 12. októbra 1999 obrátili na Komisiu, pričom voči takému predloženiu namietali. Tvrdili, že FPÖ nemá oprávnený záujem v zmysle článku 3 ods. 2 nariadenia č. 17, a preto ju nemožno považovať za navrhovateľa v zmysle tohto ustanovenia. Okrem toho vyjadrili svoje obavy z toho, že FPÖ zneužije výhrady na politické ciele.
- 22 Služby generálneho riaditeľstva (GR) „Hospodárska súťaž“ odpovedali žalobcom listami z 5. novembra 1999, pričom uviedli, že FPÖ je klientom bankových služieb, a preto z článku 7 nariadenia č. 2842/98 vyplýva povinnosť predložiť jej nedôvernú verziu výhrad. V týchto listoch bol žalobcom zaslaný zoznam úryvkov oznámenia o výhradách z 10. septembra 1999, ktoré sa nemajú oznámiť, predpokladajúci vypustenie určitých mien a postov fyzických osôb a ich nahradenie druhovým opisom ich funkcií (ďalej len „zoznam 1“). Okrem toho sa v týchto listoch uvádzalo, že má byť predložená príloha A oznámenia o výhradách obsahujúca zoznam odkazov na dokumenty k nemu pripojené, a nie dokumenty v pravom slova zmysle. Podľa týchto listov sa bolo možné v prípade nesúhlasu obrátiť na úradníka povereného vypočutím.
- 23 Žalobcovia sa listami zo 17. novembra 1999 a z 18. novembra 1999 obrátili na úradníka povereného vypočutím, aby opätovne protestovali proti ohlásenému predloženiu oznámenia o výhradách z 10. septembra 1999 FPÖ. Subsidiárne žalobcovia uviedli, že z predkladanej verzie oznámenia o výhradách je potrebné vypustiť všetky údaje týkajúce sa totožnosti dotknutých podnikov. Žalobca vo veci T-213/01 takisto požadoval vypustenie všetkých informácií o úrokoch, poplatkoch a obchodných podmienkach uplatňovaných bankami.
- 24 V dňoch 18. a 19. januára 2000 sa uskutočnilo vypočutie vo veci správania vytýkaného v oznámení o výhradách z 10. septembra 1999. FPÖ sa na tomto vypočutí nezúčastnila.

- 25 Komisia žalobcom doručila listami z 21. novembra 2000 dodatočné oznámenie o výhradách, v ktorom im vytýkala, že uzavreli s inými rakúskymi bankami protisúťažné dohody o bankových poplatkoch uplatňovaných na zmenárenské činnosti.
- 26 Dňa 27. februára 2001 sa uskutočnilo druhé vypočutie, na ktorom sa FPÖ takisto nezúčastnila.
- 27 FPÖ zopakovala svoju žiadosť listom z 13. marca 2001, pričom tvrdila, že Komisia jej listami z 5. októbra 1999 a zo 16. marca 2000 ohlásila predloženie nedôverných verzií výhrad, ale k tomuto predloženiu nikdy nedošlo. FPÖ rovnako uviedla, že nebola informovaná o vypočutiach, a tak bola vylúčená z podstatnej časti konania, čím bolo porušené jej právo byť vypočutý a zúčastniť sa na konaní. FPÖ preto zopakovala svoju žiadosť o predloženie oznámení o výhradách, ako aj pripomienok dotknutých bánk k týmto oznámeniam a okrem toho sa uchádzala o právo vyjadriť svoje pripomienky a zúčastniť sa na dodatočnom vypočutí.
- 28 Úradník poverený vypočutím listami z 27. marca 2001 žalobcov upovedomil, že FPÖ zopakovala svoju žiadosť o zaslanie oznámení o výhradách a on má v úmysle jej vyhovieť. Čo sa týka vypustenia dôverných informácií z oznámenia o výhradách z 10. septembra 1999, úradník poverený vypočutím priložil zoznam 1 a okrem toho zamietol žiadosti žalobcov vyjadrené v ich listoch zo 17. a 18. novembra 1999, ktoré sa týkali vypustenia totožnosti bánk. Úradník poverený vypočutím rovnako zamietol žiadosť žalobcu vo veci T-213/01 o vypustenie niektorých iných údajov. Pokiaľ ide o dodatočné oznámenie z 21. novembra 2000, ku ktorému sa žalobcovia ešte nevyjadrili, úradník poverený vypočutím predložil zoznam úryvkov (ďalej len „zoznam 2“) predpokladajúci vypustenie určitých mien a postov fyzických osôb a ich nahradenie opisom ich funkcií. Informoval žalobcov o možnosti predložiť pripomienky v tomto ohľade.

- 29 Žalobca vo veci T-214/01 listom z 18. apríla 2001 opätovne namietal predloženie oznámení o výhradách FPÖ a vyzval Komisiu, aby spresnila dôvody, pre ktoré sa zrazu považovala za povinnú vyhovieť jej žiadosti. Rovnako žalobca vo veci T-213/01 listom z 24. apríla 2001 zopakoval svoju námietku voči tomuto predloženiu a subsidiárne uviedol, že v prípade, ak existovala povinnosť predložiť výhrady, oznámenie o výhradách z 10. septembra 1999 malo byť úplne anonymné. Na druhej strane uviedol, že oznámenie o výhradách z 21. novembra 2000 neobsahovalo obchodné tajomstvo a iné dôverné informácie okrem tých, ktoré úradník poverený vypočutím navrhoval vypustiť v zozname 2.
- 30 Úradník poverený vypočutím listami z 5. júna 2001 potvrdil povinnosť predložiť výhrady FPÖ. Pokiaľ ide o ochranu dôverných informácií, úradník poverený vypočutím upriamil pozornosť žalobcu vo veci T-214/01 na skutočnosť, že žalobca vo svojej predchádzajúcej korešpondencii nevyjadril žiadnu námietku týkajúcu sa informácií, ktoré sa nachádzajú v zoznamoch 1 a 2, a v dôsledku toho usúdil, že žalobca nepodal žiadnu právne smerodajnú námietku voči predloženiu nedôverných verzií výhrad FPÖ. Čo sa týka žalobcu vo veci T-213/01, oznámil mu, že z jeho posledného listu usúdil, že žalobca vyjadruje svoj súhlas s obsahom zoznamov 1 a 2 okrem otázky anonymity oznámenia o výhradách z 10. septembra 1999. Úradník poverený vypočutím ho okrem toho vyzval, aby predložil pripomienky a informoval ho, že ak odmietne, bude vydané rozhodnutie podľa článku 5 ods. 4 rozhodnutia 94/810 (teraz článok 9 druhý odsek rozhodnutia 2001/462).
- 31 Žalobca vo veci T-214/01 listom z 25. júna 2001 opätovne požiadal úradníka povereného vypočutím, aby od tohto predloženia upustil a informoval ho o vývoji konania.
- 32 Žalobca vo veci T-213/01 listom z 25. júna 2001 požiadal Komisiu, aby vyjasnila stav veci, pričom ju najmä vyzval, aby vydala rozhodnutie, ktoré možno napadnúť žalobou.

Sporné rozhodnutie vo veci T-214/01

33 Úradník poverený vypočutím vydal listom z 25. júla 2001 rozhodnutie o ukončení konania týkajúceho sa predloženia oznámení o výhradách z 10. septembra 1999 a z 21. novembra 2000 FPÖ vo vzťahu k žalobcovi vo veci T-214/01 (ďalej len „sporné rozhodnutie vo veci T-214/01“). Tento list znie takto:

„V dôsledku vášho listu [z 25. júna 2001] som nanovo preskúmal vec a jej možné právne dôsledky. Výsledky tohto preskúmania možno zhrnúť takto:

1. Pridrżam sa svojej skoršej tézy, pokiaľ ide o právo FPÖ podať návrh. O tejto otázke definitívne rozhodli už páni Van Miert a Monti roku 1999. Domnievam sa, že ich rozhodnutie — ktoré je opatrením na zabezpečenie priebehu konania — nemožno napadnúť izolovanou žalobou, ale nanajvýš je napadnuteľné v rámci žaloby podanej proti rozhodnutiu Komisie, ktorým ukončí konanie vo veci samej.

2. Rozhodnutie 2001/462... neumožňuje prijať opačné riešenie. Článok 9 tohto rozhodnutia dáva úradníkovi poverenému vypočutím právomoc rozhodnúť v mene Komisie, či niektoré z informácií, ktoré sa nachádzajú v spisových materiáloch, tvoria obchodné tajomstvo, a teda sú chránené proti sprístupneniu. Úradník poverený vypočutím naopak nie je príslušný na rozhodnutie o otázke, či fyzická alebo právnická osoba je oprávnená na podanie návrhu na ukončenie porušovania v zmysle článku 3 ods. 2 nariadenia č. 17. Taká právomoc sa nemôže opierať ani o analogické uplatnenie článku 9 rozhodnutia 2001/462...

Vzhľadom na predchádzajúce úvahy musím žiadosť, aby výhrady a dodatočné výhrady neboli predložené FPÖ, ktorú ste podali v mene BAWAG, zamietnuť pre neprípustnosť.

Žiadam Vás, aby ste mi v priebehu týždňa po doručení tohto listu oznámili, či zamýšľate podať v tejto veci žalobu a návrh na nariadenie predbežného opatrenia. Spomínané dokumenty nebudú v žiadnom prípade predložené FPÖ pred uplynutím tejto lehoty jedného týždňa.

...“

Sporné rozhodnutie vo veci T-213/01

34 Úradník poverený vypočutím vydal listom z 9. augusta 2001 rozhodnutie o ukončení konania týkajúceho sa predloženia oznámení o výhradách z 10. septembra 1999 a 21. novembra 2000 FPÖ vo vzťahu k žalobcovi vo veci T-213/01 (ďalej len „sporné rozhodnutie vo veci T-213/01“). Toto rozhodnutie uvádza: „Po novom preskúmaní skutkových okolností a právnych otázok som sa rozhodol vyriešiť otázky, v ktorých si váš mandant a Komisia oponujú, v rovnakom zmysle ako v mojom liste z 5. [júna] 2001.“

35 Po prvé, úradník poverený vypočutím vysvetľuje, že o tom, či tretia osoba má postavenie navrhovateľa v zmysle článku 3 ods. 2 nariadenia č. 17, rozhoduje člen Komisie zodpovedný za hospodársku súťaž. Rozhodnutie v prospech FPÖ už vydal v priebehu roka 1999 pán Van Miert a potom ho potvrdil pán Monti, čo je dôvod, pre ktorý netreba otázku pri absencii nových skutkových okolností opätovne riešiť

(bod 1 sporného rozhodnutia). Priznanie postavenia navrhovateľa FPÖ navyše predstavuje procesný úkon, ktorý nemožno napadnúť oddelenou žalobou, pričom námietky voči tomuto aktu možno vyjadriť iba v rámci žaloby proti rozhodnutiu Komisie o ukončení konania (bod 2 rozhodnutia).

36 Po druhé, úradník poverený vypočutím poznamenáva, že priznanie postavenia navrhovateľa v zmysle článku 3 ods. 2 nariadenia č. 17 zahŕňa podľa článku 7 nariadenia č. 2842/98 povinnosť predložiť mu nedôvernú verziu výhrad. Skutočnosť, či sa konanie začalo z vlastného podnetu alebo v dôsledku návrhu podaného podľa uvedeného článku 3, nemá v tomto ohľade žiaden význam (bod 2 rozhodnutia).

37 Po tretie, úradník poverený vypočutím sa vyslovuje o informáciách, ktoré sa majú z oznámení o výhradách z 10. septembra 1999 a z 21. novembra 2000 vyňať, aby sa bral ohľad na obchodné tajomstvo a iné dôverné informácie (bod 4 rozhodnutia). Rozhodol tak o vypustení všetkých údajov a informácií nachádzajúcich sa v zoznamoch 1 a 2, s ktorými žalobca vo veci T-213/01 vyjadril vo svojom poslednom liste súhlas. Úradník poverený vypočutím naopak usudzuje, že totožnosť žalobcu nepredstavuje obchodné tajomstvo ani dôvernú informáciu, ktorá by mala byť chránená [bod 4 písm. a) rozhodnutia]. Rovnako pokiaľ ide o informácie týkajúce sa obchodnej politiky žalobcu, ktoré sa nachádzajú v oznámení o výhradách z 10. septembra 1999, úradník poverený vypočutím uvádza, že tieto informácie nie je nevyhnutné odstrániť, keďže ide o číselné údaje, ktoré pochádzajú spred viacerých rokov [bod 4 písm. b) rozhodnutia].

38 Úradník poverený vypočutím uzatvára, „že na účely zaujatia stanoviska v prebiehajúcej veci COMP/36.571-Rakúske banky je potrebné predložiť FPÖ aktuálnu upravenú verziu oznámenia o výhradách z 10. septembra 1999, ako aj dodatočného oznámenia o výhradách z 21. novembra 2000“ a toto rozhodnutie „sa vydáva podľa článku 9 ods. 2 rozhodnutia 2001/462“. Úradník poverený vypočutím napokon žiada žalobcu, aby ho v lehote jedného týždňa po doručení jeho

rozhodnutia upovedomil, či zamýšľa podať proti nemu žalobu alebo podať návrh na nariadenie predbežného opatrenia proti jeho výkonu, pričom spresňuje, že Komisia nepredloží uvedené oznámenia o výhradách FPÖ pred uplynutím tejto lehoty.

Konanie a návrhy účastníkov konania

- 39 Žalobcovia návrhmi podanými do kancelárie Súdu prvého stupňa 19. septembra 2001 podali žaloby o neplatnosť proti sporným rozhodnutiam.
- 40 Samostatnými podaniami podanými do kancelárie Súdu prvého stupňa v rovnaký deň žalobcovia podali sudcovi rozhodujúcemu o nariadení predbežného opatrenia návrhy na odklad výkonu sporných rozhodnutí a subsidiárne na to, aby sa Komisii nariadilo nepredložiť FPÖ oznámenia o výhradách z 10. septembra 1999 a z 21. novembra 2000 vo veci COMP/36.571.
- 41 Uznesením zo 14. decembra 2001 predseda piatej komory po vypočutí účastníkov konania nariadil spojenie vecí T-213/01 a T-214/01.
- 42 Uzneseniami z 20. decembra 2001, Österreichische Postsparkasse/Komisio (T-213/01 R, Zb. s. II-3967), a Bank für Arbeit und Wirtschaft/Komisio (T-214/01 R, Zb. s. II-3993) predseda Súdu prvého stupňa zamietol návrhy žalobcov na nariadenie predbežného opatrenia, keďže usúdil, že podmienky týkajúce sa naliehavosti neboli splnené a vyváženie záujmov sa neprikláňa v prospech odkladu výkonu sporných rozhodnutí a odložil rozhodnutie o trovách konania.

- 43 V januári 2002 Komisia predložila FPÖ nedôverné verzie oznámení o výhradách.
- 44 Samostatným podaním podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 12. februára 2002 podal žalobca vo veci T-214/01 vyjadrenie k pripomienkam v konaní vo veci samej obsahujúce nové skutočnosti, o ktorých sa dozvedel po podaní svojej repliky. Listom podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 13. februára 2002 sa žalobca vo veci T-213/01 plne pripojil k tomuto vyjadreniu k pripomienkam. Dňa 15. marca 2002 Komisia podala pripomienky k týmto dokumentom.
- 45 Súd prvého stupňa listami z 30. marca 2004 a zo 16. júla 2004 vyzval v rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania Komisiu, aby predložila určité dokumenty a odpovedala na písomné otázky. Komisia týmto žiadostiam vyhovelá v stanovenej lehote.
- 46 Na základe správy sudcu spravodajcu Súd prvého stupňa (piata komora) rozhodol o otvorení ústnej časti konania.
- 47 Prednesy účastníkov konania a ich odpovede na otázky, ktoré im Súd prvého stupňa položil, boli vypočuté počas pojednávania 21. októbra 2004.
- 48 Žalobca vo veci T-213/01 navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— zrušil rozhodnutie úradníka povereného vypočutím z 9. augusta 2001,

— zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

49 Žalobca vo veci T-214/01 navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— zrušil rozhodnutie úradníka povereného vypočutím z 25. júla 2001,

— zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

50 Komisia v obidvoch veciach navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— zamietol žaloby ako neprípustné a v každom prípade ako nedôvodné,

— zaviazal žalobcov na náhradu trov konania.

O prípustnosti

51 Komisia uvádza tri žalobné dôvody neprípustnosti založené po prvé na absencii predmetu sporu z dôvodu uskutočneného predloženia výhrad FPÖ, po druhé na absencii právnych účinkov napadnutého aktu na záujmy žalobcov a po tretie na oneskorenosti žalôb.

O žalobnom dôvode založenom na absencii predmetu sporu v dôsledku uskutočneného predloženia oznámení o výhradách FPÖ

- 52 Komisia tvrdí, že jediným účelom žalôb je zabrániť, aby bola FPÖ predložená akákoľvek verzia oznámení o výhradách a subsidiárne nedôverné verzie, ktoré vytvoril úradník poverený vypočítím. Oznámenia o výhradách boli pritom FPÖ predložené v januári 2002. V dôsledku tohto predloženia sa návrhy stali bezpredmetnými podľa článku 113 rokovacieho poriadku.
- 53 Súd prvého stupňa pripomína, že žaloba o neplatnosť podaná fyzickou alebo právnickou osobou je prípustná iba v rozsahu, v akom má žalobca záujem na zrušení napadnutého aktu (rozsudok Súdu prvého stupňa z 9. novembra 1994, Scottish Football/Komisia, T-46/92, Zb. s. II-1039, bod 14). Taký záujem existuje iba vtedy, ak zrušenie aktu môže mať samo osebe právne dôsledky (rozsudok Súdneho dvora z 24. júna 1986, Akzo Chemie/Komisia, 53/85, Zb. s. 1965, ďalej len „rozsudok Akzo“, bod 21).
- 54 V tomto ohľade treba uviesť, že podľa článku 233 ES je inštitúcia, ktorej akt bol zrušený, povinná urobiť nevyhnutné opatrenia, aby vyhověla rozsudku. Tieto opatrenia nemajú charakter odstránenia aktu z právneho poriadku Spoločenstva, keďže toto odstránenie vyplýva zo samotného zrušenia súdom. Týkajú sa najmä odstránenia účinkov spôsobených predmetným aktom, ktoré sú postihnuté zistenou protiprávnosťou. Zrušenie aktu, ktorý už bol vykonaný, môže stále mať právne dôsledky. Akt totiž mohol spôsobiť právne účinky počas obdobia, v ktorom bol účinný, a tieto účinky nemuseli nevyhnutne zaniknúť z dôvodu zrušenia aktu. Zrušenie aktu môže rovnako umožniť vyhnúť sa tomu, aby sa protiprávnosť, ktorou je postihnutý, zopakovala v budúcnosti. Z týchto dôvodov je zrušujúci rozsudok základňou, z ktorej možno dotknutú inštitúciu viesť k tomu, aby uskutočnila zodpovedajúcu nápravu situácie žalobcu alebo sa vyhla prijatiu rovnakého aktu

(rozsudok Súdneho dvora zo 6. marca 1979, Simmenthal/Komisija, 92/78, Zb. s. 777, bod 32, a rozsudok Súdu prvého stupňa z 25. marca 1999, Gencor/Komisija, T-102/96, Zb. s. II-753, bod 41).

- 55 V prejednávanych veciach nemá skutočnosť, že oznámenia o výhradách boli predložené FPÖ po podaní žalôb, ktorých predmetom je napadnutie zákonnosti rozhodnutí, na základe ktorých sa toto predloženie uskutočnilo, za následok, že by sa uvedené žaloby stali bezpredmetnými. Prípadné zrušenie sporných rozhodnutí totiž môže mať samo osebe právne dôsledky na situáciu žalobcov, najmä v tom, že zabráni opakovaniu takej praxe zo strany Komisie a urobí použitie oznámení o výhradách, ktoré boli nesprávne predložené FPÖ, protiprávnym (rozsudok Akzo, bod 21).
- 56 Tvrdenia Komisie založené na absencii predmetu sporu v dôsledku uskutočneného predloženia oznámení o výhradách FPÖ teda musia byť zamietnuté.

O žalobnom dôvode založenom na absencii právnych účinkov napadnutých aktov

Tvrdenia účastníkov konania

- 57 Komisia poznamenáva, že sporné rozhodnutie vo veci T-213/01 obsahuje iba jediný rozhodovací akt, a to zaujatie stanoviska úradníka povereného vypočítaním k dôvernosti informácií obsiahnutých v oznámeniach o výhradách, ktoré sa mali predložiť FPÖ. Jedinou skutočnosťou, ktorá mohla „mať dôsledky“ pre žalobcu, bolo totiž predloženie určitých dôverných dokumentov navrhovateľovi alebo tretej osobe, čo vyplýva z rozsudku Akzo. Vo veci T-214/01 sporné rozhodnutie túto otázku, ktorá už bola urovnaná skôr, nerieši. Žalobca totiž vo svojom liste z 18. apríla 2001

akceptoval, že verzie oznámení o výhradách neobsahujú dôverné informácie. Podľa Komisie sa sporné rozhodnutie v tejto druhej veci týka výlučne zamietnutia žiadosti žalobcu z 25. júna 2001, aby bolo opätovne preskúmané právo na získanie nedôvernej verzie oznámení o výhradách priznané FPÖ, zo strany úradníka povereného vypočítím. Toto rozhodnutie pritom nemá žiaden záväzný právny účinok vo vzťahu k žalobcovi.

- 58 Komisia tvrdí, že priznanie postavenia navrhovateľa FPÖ nemá právne účinky voči žalobcom, keďže aj za predpokladu, že Komisia vydala rozhodnutie o tomto bode, išlo by iba o opatrenie na zabezpečenie priebehu konania, ktoré nemožno napadnúť žalobou oddelenou od žaloby proti konečnému rozhodnutiu o zistení porušenia (rozsudok Súdu prvého stupňa z 18. decembra 1992, Cimenteries CBR a i./Komisia, T-10/92 až T-12/92 a T-15/92, Zb. s. II-2667, ďalej len „rozsudok Cimenteries“, bod 28).
- 59 Komisia rovnako poznamenáva, že právo FPÖ na predloženie nedôverných verzií oznámení o výhradách vyplýva automaticky z článku 7 nariadenia č. 2842/98. Žalobcovia teda nenapádajú rozhodnutie, ktoré sa ich priamo týka, ale článok 7 uvedeného nariadenia.
- 60 Žalobcovia uvádzajú, že žaloby sú prípustné, keďže smerujú proti rozhodnutiam, ktoré majú záväzné právne účinky, a ktoré sú preto napadnuteľnými aktmi.
- 61 Vo veci T-213/01 sa predloženie oznámení o výhradách FPÖ dotýka práva žalobcu na dôverné nakladanie s obchodným tajomstvom a inými dôvernými informáciami, ktoré sú v nich uvedené, čo nezvratne ovplyvňuje jeho právne postavenie, a preto môže byť predmetom samostatnej žaloby (rozsudok Akzo a uznesenie predsedu Súdu prvého stupňa z 1. decembra 1994, Postbank/Komisia, T-353/94 R, Zb. s. II-1141, bod 25).

- 62 Vo veci T-214/01 určuje sporné rozhodnutie stanovisko úradníka povereného vypočutím k predloženiu oznámení o výhradách FPÖ. Toto rozhodnutie bolo vydané na základe rozhodnutia 2001/462, ktoré stanovuje, že rozhodnutia úradníka povereného vypočutím o oznámení výhrad tretím osobám možno napadnúť. Oznámenie čo i len nedôvernej verzie výhrad predstavuje nezvratné poškodenie dotknutého podniku. Navyše verzia oznámenia o výhradách z 10. septembra 1999 určená na predloženie FPÖ v každom prípade obsahuje početné dôverné informácie pokryté zárukou dôvernosti, ako sú mená osôb a názvy bánk, ktorých sa konanie týkalo. Uznesenie predsedu Súdu prvého stupňa z 20. decembra 2001 vydané v rámci konania o nariadení predbežného opatrenia tak udáva, že napadnuté opatrenie môže zmeniť právne postavenie žalobcu.
- 63 Žalobcovia tvrdia, že priznanie postavenia navrhovateľa podľa článku 3 ods. 2 nariadenia č. 17 FPÖ a právo FPÖ na predloženie výhrad podliehajú súdnemu preskúmaniu. Súdny dvor v rozsudku Akzo uviedol, že predloženie výhrad podlieha takému preskúmaniu nielen čo sa týka rozsahu chránených informácií, ale aj vo svojej podstate. Navyše vzhľadom na to, že predloženie výhrad môže predstavovať vážny zásah do práv na prezumpciu neviny a na ochranu osobných údajov stanovených v článkoch 8 a 48 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“), priznanie postavenia navrhovateľa tretej osobe nemôže spadať do diskrečnej právomoci Komisie, ale podlieha podmienkam článku 3 ods. 2 nariadenia č. 17 a článku 7 nariadenia č. 2842/98, čo je preskúmateľné pred Súdom prvého stupňa.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

- 64 Je potrebné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry môžu byť predmetom žaloby o neplatnosť podľa článku 230 ES opatrenia, ktoré majú záväzné právne účinky ovplyvňujúce záujmy žalobcu tým, že spôsobujú výraznú zmenu v jeho právnom

postavení (rozsudok Súdneho dvora z 11. novembra 1981, IBM/Komisia, 60/81, Zb. s. 2639, bod 9, a rozsudok Cimenteries, bod 28).

65 Prechodné opatrenia, ktorých účelom je pripraviť konečné rozhodnutie, teda v zásade nepredstavujú napadnuteľné akty. Z judikatúry však vyplýva, že akty vydané v priebehu prípravného konania, ktoré samy osebe predstavujú ukončenie osobitného konania odlišného od konania, ktoré má umožniť Komisii rozhodnúť vo veci samej, a ktoré majú záväznú právnu účinky ovplyvňujúce záujmy žalobcu tým, že spôsobujú výraznú zmenu v jeho právnom postavení, rovnako predstavujú napadnuteľné akty (rozsudok IBM/Komisia, už citovaný, body 10 a 11).

66 Z judikatúry tak jasne a nedvojzmyselne vyplýva, že rozhodnutie Komisie, ktorým informuje podnik zúčastnený na konaní o porušení o tom, že informácie, ktoré predložil, nie sú pokryté dôverným nakladaním, ktoré zaručuje právo Spoločenstva, a teda ich možno oznámiť tretej osobe sťažovateľovi, má voči predmetnému podniku právne účinky, pričom spôsobuje výraznú zmenu v jeho právnom postavení, keďže mu odmieta prospech z ochrany, ktorú stanovuje právo Spoločenstva, a svojím charakterom je konečné a nezávislé od rozhodnutia o zistení porušenia pravidiel hospodárskej súťaže. Oprávnenie podniku podať žalobu proti konečnému rozhodnutiu o zistení porušenia pravidiel hospodárskej súťaže navyše nie je takej povahy, aby mu poskytlo zodpovedajúcu ochranu jeho práv v tejto oblasti. Na jednej strane správne konanie nemusí vyústiť do rozhodnutia o zistení porušenia. Na druhej strane žaloba podaná proti tomuto rozhodnutiu, ak je vydané, v nijakom prípade neposkytuje podniku prostriedok na predídenie nezvratným následkom, ktoré má nesprávne oznámenie niektorých z jeho dokumentov (rozsudok Akzo, body 18 až 20). Také rozhodnutie teda možno napadnúť žalobou o neplatnosť.

- 67 Cieľom prejednávanych žalôb je zrušenie rozhodnutí úradníka povereného vypočutím z 25. júla 2001 a z 9. augusta 2001 o predložení nedôverných verzií oznámení o výhradách vzťahujúcich sa na konanie o uplatnení článku 81 ES týkajúce sa určenia bankových poplatkov (COMP/36.571 — Rakúske banky) FPÖ, a to napriek stanovisku žalobcov, ktorých sa tieto oznámenia týkali a ktorí namietali ich predloženie FPÖ.
- 68 Uplatniteľná právna úprava priznáva tretím osobám, ktoré uplatnia oprávnený záujem, právo na poskytnutie nedôvernej verzie oznámenia o výhradách, aby mohli písomne vyjadriť svoje stanovisko. Článok 3 ods. 1 a 2 nariadenia č. 17 tak stanovuje, že fyzické alebo právnické osoby, ktoré uplatňujú oprávnený záujem, sú oprávnené na podanie návrhu, aby Komisia konštatovala porušenie článkov 81 ES a 82 ES. Článok 7 nariadenia č. 2842/98 takisto uvádza, že pokiaľ Komisia vznesie výhrady vzťahujúce sa na záležitosť, v ktorej dostala návrh alebo sťažnosť, poskytne navrhovateľovi alebo sťažovateľovi kópiu nedôvernej verzie oznámenia o výhradách, aby ju mohol písomne oboznámiť so svojím stanoviskom.
- 69 Z článku 9 druhého odseku rozhodnutia 2001/462 pritom vyplýva, že pokiaľ podnik zúčastnený na konaní o porušení článkov 81 ES a 82 ES namieta voči sprístupneniu informácie, ktorá by mohla predstavovať obchodné tajomstvo, tretej osobe a Komisia usúdi, že informácia nie je chránená, a teda ju možno sprístupniť, uvedie sa toto zistenie v odôvodnenom rozhodnutí, ktoré sa doručí príslušnému podniku.
- 70 V prejednávanych veciach ukončuje sporné rozhodnutie vo veci T-213/01 konanie o predložení „aktuálnej upravenej verzie“ oznámenia o výhradách z 10. septembra 1999, ako aj dodatočného oznámenia o výhradách z 21. novembra 2000 FPÖ. Toto rozhodnutie zamietá tak námietky žalobcu voči predloženiu týchto dokumentov FPÖ, ako aj dôverné nakladanie, ktorého sa žalobca domáhal vo vzťahu k určitým v nich obsiahnutým informáciám. Sporné rozhodnutie vo veci T-214/01 zase definitívne zamietá námietky žalobcu voči predloženiu predmetných oznámení

o výhradách FPÖ. Obidve rozhodnutia boli vydané na základe článku 9 druhého odseku rozhodnutia 2001/462, ktorý stanovuje, že pokiaľ príslušný podnik namieta voči sprístupneniu informácie a úradník poverený vypočutím usúdi, že informácia nie je chránená, a teda ju možno sprístupniť, uvedie sa toto zistenie v odôvodnenom rozhodnutí, ktoré sa doručí príslušnému podniku, pričom rozhodnutie musí spresniť lehotu, po uplynutí ktorej sa informácia sprístupní — lehota nesmie byť kratšia ako jeden týždeň odo dňa doručenia. Úradník poverený vypočutím požiadal v týchto veciach žalobcov, aby ho v lehote jedného týždňa informovali, či zamýšľajú podať žalobu alebo návrh na nariadenie predbežného opatrenia. V tomto ohľade uviedol, že uvedené oznámenia o výhradách nepredloží FPÖ pred uplynutím uvedenej lehoty.

71 Sporné rozhodnutia tak predstavujú ukončenie osobitného konania odlišného od všeobecného konania o uplatnení článku 81 ES, keďže definitívne určujú stanovisko Komisie k otázke predloženia nedôverných verzií oznámení o výhradách FPÖ. Tieto rozhodnutia nevyhnutne predpokladajú, že FPÖ sa vopred priznalo postavenie navrhovateľa, ktorý je nositeľom oprávneného záujmu v zmysle článku 3 ods. 2 nariadenia č. 17, pretože práve z tejto vlastnosti vyplýva právo FPÖ na predloženie oznámení o výhradách podľa článku 7 nariadenia č. 2842/98.

72 Preto žalobcovia môžu vo svojich žalobách napadnúť tak rozhodnutie úradníka povereného vypočutím o predložení nedôvernej verzie oznámení o výhradách FPÖ, ako aj okolnosť, ktorá je nevyhnutne základom pre toto rozhodnutie, teda priznanie oprávneného záujmu FPÖ podľa článku 3 ods. 2 nariadenia č. 17 zo strany Komisie. Inak by žalobcovia nemali možnosť zabrániť tomu, aby výhrady, ktoré voči nim Komisia vzniesla, boli oznámené tretím osobám, ktoré podali návrh alebo sťažnosť, ale nie sú nositeľmi oprávneného záujmu vyžadovaného právnou úpravou

Spoločenstva, alebo — za predpokladu, že k tomuto predloženiu už došlo — navrhnúť, aby bolo použitie predmetných informácií uvedenými tretími osobami vyhlásené za protiprávne.

- 73 Z uvedeného vyplýva, že žalobný dôvod neprípustnosti založený na absencii právnych účinkov jednak sporného rozhodnutia vo veci T-214/01 a jednak stanovisk úradníka povereného vypočutím, ktoré sú obsiahnuté v spornom rozhodnutí vo veci T-213/01 a týkajú sa priznania postavenia navrhovateľa FPÖ a práva FPÖ na predloženie oznámení o výhradách, musí byť zamietnutý.

O žalobnom dôvode založenom na oneskorenom podaní žalôb

Tvrdenia účastníkov konania

- 74 Komisia tvrdí, že sporné rozhodnutia majú vo vzťahu k priznaniu postavenia navrhovateľa FPÖ a jej práva na predloženie oznámení o výhradách iba potvrdzujúci charakter. Žaloby sú preto z tohto hľadiska oneskorené.
- 75 Čo sa týka priznania postavenia navrhovateľa FPÖ v zmysle článku 3 ods. 2 nariadenia č. 17, Komisia vysvetľuje, že konečné rozhodnutie o tomto bode prijala v priebehu roka 1999, o čom informovala žalobcov listami z 5. novembra 1999. Úradník poverený vypočutím sa vo svojom liste z 27. marca 2001 obmedzil na potvrdenie, že FPÖ bol priznaný záujem na podaní návrhu a v tejto súvislosti zopakoval svoje vysvetlenie. V každom prípade, ak by aj list z 27. marca 2001 obsahoval rozhodnutie v tomto ohľade, žalobca ho už nemôže napadnúť. Žalobcovia napokon vo svojich žalobách sami uznali, že sporné rozhodnutie iba „potvrďuje“ procesné postavenie, ktoré FPÖ priznalo skoršie rozhodnutie.

- 76 Pokiaľ ide o právo FPÖ na predloženie oznámení o výhradách, Komisia tvrdí, že žalobcov upovedomila ústne už na začiatku októbra 1999 a potom listom z 5. novembra 1999 na to, že má v úmysle postupovať podľa uvedeného článku 7 nariadenia č. 2842/98. Preto, ak aj Komisia prijala „rozhodnutie“ o práve FPÖ na získanie oznámenia o výhradách a toto bolo napadnutelným aktom, sporné rozhodnutie tento bod iba potvrdilo, a teda ho nemožno napadnúť žalobou.
- 77 Žalobcovia tvrdia, že žaloby nie sú oneskorené. Iba sporné rozhodnutia určujú konečné stanovisko Komisie k postaveniu FPÖ ako sťažovateľa a predloženiu oznámení o výhradách FPÖ, pričom celá skoršia korešpondencia úradníka povereného vypočítím a služieb Komisie predstavuje iba prípravné opatrenia. Keďže tieto rozhodnutia tak ukončujú konanie o predložení oznámení o výhradách FPÖ, nie sú čisto potvrdzujúcimi aktmi.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

- 78 Súd prvého stupňa vyššie rozhodol, že žalobcovia môžu v rámci prejednávanych žalôb proti konečným rozhodnutiam, ktoré ukončujú osobitné konania o predložení oznámení o výhradách FPÖ, napadnúť okolnosť, ktorá je základom týchto rozhodnutí, a to priznanie oprávneného záujmu a postavenia navrhovateľa FPÖ v zmysle článku 3 ods. 2 nariadenia č. 17, z ktorých vyplýva jej právo na získanie nedôvernej verzie oznámení o výhradách podľa článku 7 nariadenia č. 2842/98, zo strany Komisie.
- 79 Komisia preto nemôže prospešne tvrdiť, že žalobcovia mali podať žalobu proti rôznym prechodným opatreniam vydaným v rámci týchto konaní o predložení oznámení o výhradách, aby z toho vyvodila, že prejednávané žaloby — podané proti

rozhodnutiam, ktoré ukončujú uvedené konania — nemôžu napádať prechodné opatrenia, na základe ktorých boli tieto rozhodnutia vydané.

- 80 Z uvedeného vyplýva, že žalobný dôvod neprípustnosti založený na oneskorení podaní žalôb musí byť zamietnutý.

O veci samej

- 81 Žalobcovia uvádzajú na podporu svojich žalôb sedem žalobných dôvodov. Prvý a druhý žalobný dôvod sú založené na porušení článku 3 ods. 2 nariadenia č. 17 a článku 6 nariadenia č. 2842/98, ako aj na chýbajúcom odôvodnení. Tretí žalobný dôvod je založený na porušení zásady hospodárnosti konania. Štvrtý žalobný dôvod sa opiera o porušenie práva na obhajobu z dôvodu oneskoreného predloženia výhrad FPÖ. Piaty žalobný dôvod je založený na preklúzii práva FPÖ na prístupenie do konania. Šiesty žalobný dôvod spočíva v porušení článku 20 ods. 2 nariadenia č. 17 vykladaného v spojení s článkom 287 ES tým, že predloženie výhrad FPÖ porušilo ich právo na dôverné nakladanie s ich obchodným tajomstvom. Siedmy žalobný dôvod napokon spočíva v porušení zásady legitímnej dôvery.

O prvom a druhom žalobnom dôvode založených na porušení článku 3 ods. 2 nariadenia č. 17 a článku 6 nariadenia č. 2842/98, ako aj na chýbajúcom odôvodnení

- 82 Žalobcovia tvrdia, že rozhodnutie úradníka povereného vypočítaním o predložení oznámení o výhradách FPÖ je protiprávne, keďže FPÖ nemožno považovať za navrhovateľa v zmysle článku 3 ods. 2 nariadenia č. 17 a článku 6 nariadenia č. 2842/98.

- 83 Na podporu svojej tézy žalobcovia tvrdia po prvé, že medzi návrhom podaným FPÖ a začatím konania neexistuje príčinná súvislosť, po druhé, že FPÖ nepreukázala oprávnený záujem v zmysle uvedených ustanovení, po tretie, že Komisia neoverila ani neodôvodnila existenciu takého záujmu FPÖ.

O prvej časti založenej na absencii príčinnej súvislosti medzi návrhom podaným FPÖ a začatím konania

— Tvrdenia účastníkov konania

- 84 Žalobcovia tvrdia, že FPÖ nie je navrhovateľom v zmysle článku 3 ods. 2 nariadenia č. 17 a článku 6 nariadenia č. 2842/98 z toho dôvodu, že jej návrh nebol príčinou začatia konania o porušení. Článok 3 ods. 1 nariadenia č. 17 stanovuje, že konania sa začínajú „na návrh alebo z vlastnej iniciatívy“. V prípade, ak je konanie začaté z vlastného podnetu, rozhodnutie Komisie už nie je vydané „na návrh“. V prejednávanych veciach FPÖ formulovala svoj návrh až dva mesiace po začatí konania z vlastného podnetu Komisie. FPÖ preto nemohla nadobudnúť status navrhovateľa v zmysle článku 3 ods. 2 nariadenia č. 17, pričom ju bolo možné nanajvyš považovať za tretiu osobu s dostatočným záujmom v zmysle článku 19 ods. 2 nariadenia č. 17 a článku 9 ods. 1 nariadenia č. 2842/98.
- 85 Žalobcovia okrem toho tvrdia, že Komisia popiera rozdiel medzi formálnou sťažnosťou a neformálnym predložením údajov o porušení. Pritom iba formálna sťažnosť vedie k vzniku procesných práv.

- 86 Komisia popiera tvrdenia žalobcov, ktoré považuje za chybné a nepodložené. Napríklad je nepodstatné, či sa konanie začalo z vlastného podnetu alebo v dôsledku sťažnosti podanej podľa článku 3 ods. 2 nariadenia č. 17. Formálne konanie o porušení sa začína iba oznámením o výhradách, k čomu dochádza až po priznaní práva podať návrh. V prejednávaných veciach Komisia začala konanie o porušení 10. septembra 1999, keď prijala prvé oznámenie o výhradách, teda dva roky po návrhu FPÖ. V každom prípade FPÖ v čase, keď podala svoj návrh, nevedela o existencii akéhokoľvek konania, lebo Komisia držala prípravné práce v tajnosti, aby zabezpečila efektívnosť šetrenia uskutočneného v júni 1998.
- 87 Napokon rozlišovanie medzi formálnymi sťažnosťami a neformálnymi udaniami, ktoré uvádzajú žalobcovia, je nedôvodné. Sťažovateľ, ktorý uplatní oprávnený záujem, má práva pred začatím konania, a to aj vtedy, ak také konanie nezačne, ako napríklad právo na podanie žaloby o neplatnosť podľa článku 6 nariadenia č. 17.

— Posúdenie Súdom prvého stupňa

- 88 Článok 3 ods. 1 nariadenia č. 17 stanovuje, že ak Komisia „na návrh alebo z vlastnej iniciatívy“ zistí porušenie ustanovení článku 81 ES alebo článku 82 ES, môže rozhodnutím príslušným podnikom alebo združeniam podnikov nariadiť, aby ho ukončili.
- 89 Z článku 3 ods. 1 a 2 nariadenia č. 17 a článkov 6 a 7 nariadenia č. 2842/98 vyplýva, že „navrhovateľom“ je fyzická alebo právnická osoba, ktorá Komisii navrhne, aby konštatovala porušenie ustanovení článku 81 ES alebo článku 82 ES, pričom v tejto súvislosti uplatní oprávnený záujem. Už citované ustanovenia nariadenia č. 2842/98 navyše za takého navrhovateľa považujú „sťažovateľa“ podľa nariadení Rady (EHS) č. 1017/68 z 19. júla 1968 o uplatňovaní pravidiel súťaže na železničnú, cestnú

a vnútrozemskú vodnú dopravu (Ú. v. ES L 175, s. 1; Mim. vyd. 07/001, s. 6), č. 4056/86 z 22. decembra 1986, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá uplatňovania článkov 85 a 86 zmluvy na námornú dopravu (Ú. v. ES L 378, s. 4; Mim. vyd. 07/001, s. 241), a č. 3975/87 zo 14. decembra 1987 stanovujúceho postup pri uplatňovaní pravidiel hospodárskej súťaže pre podniky leteckej dopravy (Ú. v. ES L 374, s. 1; Mim. vyd. 07/001, s. 262). Podľa uvedených ustanovení sú oprávnené podávať také „návrhy“ alebo „sťažnosti“ týkajúce sa konštatovania porušenia už citovaných noriem práva hospodárskej súťaže takisto členské štáty, pričom sa nepotrebujú dovolávať akéhokoľvek záujmu.

- 90 Žalobcovia v podstate tvrdia, že pokiaľ sa konanie o porušení začne z vlastného podnetu, tretím osobám už nemožno priznať postavenie navrhovateľa. Túto tézu však nemožno prijať.
- 91 Nariadenia č. 17 a č. 2842/98 totiž na účely priznania postavenia navrhovateľa alebo sťažovateľa nevyžadujú, aby predmetný návrh alebo sťažnosť bol pre Komisiu príčinou začatia konania o porušení a najmä jeho fázy predbežného vyšetrovania. Fyzické alebo právnické osoby, ktoré uplatňujú oprávnený záujem na tom, aby Komisia zistila porušenie noriem hospodárskej súťaže, teda môžu na tento účel podať návrh alebo sťažnosť aj počas už začatej, či už z vlastného podnetu alebo na návrh niekoho iného, fázy predbežného vyšetrovania konania o porušení. Inak by sa osobám s takým oprávneným záujmom zabránilo vo výkone procesných práv spojených s postavením navrhovateľa alebo sťažovateľa v priebehu konania.
- 92 Téza žalobcov by viedla k tomu, že tretím osobám by sa uložila dodatočná podmienka, s ktorou sa v nariadeniach č. 17 a č. 2842/98 nepočíta. Priznanie postavenia navrhovateľa alebo sťažovateľa by záviselo nielen na podaní návrhu alebo sťažnosti a zdôvodnení oprávneného záujmu v tomto ohľade, ale rovnako aj na skutočnosti, že Komisia nezačala svoje vyšetrovanie oznámeného porušenia. Navyše

treba uviesť, že vzhľadom na to, že začatie vyšetrovania sa zvyčajne drží v tajnosti, aby sa zabezpečila efektívnosť podnikaných krokov, tretie osoby s oprávneným záujmom sa normálne nemajú ako dozvedieť, či Komisia už začala vyšetrovanie predmetných dohôd alebo postupov.

93 Pritom je potrebné poznamenať, že v prejednávanych veciach nasledovalo podanie návrhu FPÖ okamžite po začatí vyšetrovacieho konania z vlastného podnetu. FPÖ totiž podala svoj pôvodný návrh 24. júna 1997, teda sedem týždňov po začatí vyšetrovacieho konania 6. mája 1997. Zo spisu nevyplýva, že by Komisia začatie tohto vyšetrovania zverejnila.

94 Vzhľadom na to, čo bolo uvedené, je opodstatnený záver, že skutočnosť, že vyšetrovanie týkajúce sa porušenia, ktorého sa údajne žalobcovia dopustili, bolo začaté skôr, než FPÖ podala svoj návrh, nemôže brániť tomu, aby sa FPÖ priznalo postavenie navrhovateľa v zmysle článku 3 nariadenia č. 17 a článku 6 nariadenia č. 2842/98.

95 Čo sa napokon týka rozdielu medzi formálnou sťažnosťou a „neformálnym predložením údajov o porušení“, ktorého sa dovolávajú žalobcovia, na účely týchto vecí nie je relevantný. Zo spisu totiž vyplýva, že FPÖ sa v prejednávanych veciach neobmedzila na poskytnutie informácií Komisii, ale navrhla začatie vyšetrovania, ktoré malo na zreteľ zistiť porušenie článkov 81 ES a 82 ES, nariadiť dotknutým bankám jeho ukončenie a uložiť im pokuty.

96 Z toho vyplýva, že táto prvá časť musí byť zamietnutá.

O druhej časti založenej na nepreukázaní oprávneného záujmu FPÖ v zmysle článku 3 ods. 2 nariadenia č. 17

— Tvrdenia účastníkov konania

- 97 Žalobcovia tvrdia, že FPÖ nemožno považovať za navrhovateľa, lebo hospodársky záujem, ktorého sa táto politická strana dovoľáva, nepredstavuje oprávnený záujem v zmysle článku 3 ods. 2 nariadenia č. 17.
- 98 Po prvé uvádzajú, že skutočnosť, že FPÖ je klientom bánk, je iba zámienkou a záujem FPÖ je výlučne politický. FPÖ sa domáhala prístupu k oznámeniam o výhradách iba preto, aby ich politicky využila. Udalosti, ktoré sa odohrali po predložení oznámení o výhradách FPÖ, potvrdzujú toto posúdenie. Záujem FPÖ preto nie je v žiadnom prípade „oprávnený“ v zmysle článku 3 nariadenia č. 17.
- 99 Po druhé, žalobcovia tvrdia, že samotná skutočnosť, že FPÖ je klientom bánk, jej v žiadnom prípade neumožňuje priznať oprávnený záujem. Oprávnený záujem uvedený v článku 3 ods. 2 nariadenia č. 17 predpokladá, že údajné protisúťažné správanie môže ovplyvniť hospodárske záujmy navrhovateľa, čo znamená, že na to, aby mohol uplatniť vlastnú ujmu, musí vyvíjať činnosť na relevantnom trhu. Komisia tak až doteraz obmedzovala priznanie takého oprávneného záujmu iba na fyzické alebo právnické osoby, ktoré sú protisúťažným správaním „poškodené pri ich obchodnej činnosti“. Rovnako mala sklon vykladať pojem oprávnený záujem zužujúco, keď taký záujem odmietala priznať konkurentom, ktorí nepôsobili na rovnakom relevantnom trhu ako podnik, ktorého sa konanie týkalo. Stanovisko Komisie v prejednávanej veci teda predstavuje radikálny obrat v jej praxi. Ani Komisia, ani Súd prvého stupňa totiž ešte nepriznali oprávnený záujem v zmysle

článku 3 ods. 2 nariadenia č. 17 konečným zákazníkom v maloobchode, ako sú klienti bánk. V tomto zmysle je odkaz, ktorý Komisia urobila na vec grécke trajekty (pozri bod 103 nižšie), klamlivý, keďže v tejto veci nepovolila predloženie oznámenia o výhradách konečným zákazníkom.

100 Po tretie, žalobcovia tvrdia, že širší výklad oprávneného záujmu by vytváral priestor pre žalobu vo verejnom záujme, čo by malo škodlivé následky. Komisia by jednak bola nútená preskúmať a zaoberať sa množstvom sťažností a skutočnosť, že každý spotrebiteľ by mal právo na prístup k výhradám a na účasť na vypočutí, by okrem toho znemožnila rýchly priebeh konaní. To by navyše mohlo viesť k zneužívaniu, najmä v konaniach s ohlasom v širokej verejnosti, keďže ktokoľvek by mohol mať prístup k výhradám len z dôvodu, že je konečný zákazník.

101 Jednak by taký výklad bol v rozpore s logikou nariadení č. 17 a č. 2842/98. Zákonodarca tým, že rozlišoval medzi „navrhovateľmi, ktorí preukážu oprávnený záujem“ (články 6 a 7 nariadenia č. 2842/98), „tretími stranami, ktoré preukážu dostatočný záujem“ (článok 19 ods. 2 nariadenia č. 17 a článok 9 ods. 1 nariadenia č. 2842/98) a „inými tretími stranami“ (článok 9 ods. 3 nariadenia č. 2842/98), zaviedol odstupňovanie podľa intenzity zásahu do hospodárskych záujmov tretích osôb. Toto rozlíšenie by bolo pozbavené zmyslu, ak by sa každý konečný zákazník považoval za navrhovateľa, ktorý preukázal oprávnený záujem v zmysle článku 3 nariadenia č. 17. Konečný zákazník má možnosť udať podniky, ktoré podozrieva z kartelov v rozpore s právom hospodárskej súťaže, a jeho záujem byť zahrnutý v konaní možno zabezpečiť, ak preukáže „dostatočný záujem“, tým, že ho Komisia vypočuje a informuje o priebehu konania, ale bez toho, aby sa jeho udanie považovalo za sťažnosť v zmysle článku 3 ods. 2 nariadenia č. 17 a predložili sa mu oznámenia o výhradách. Ochrana spotrebiteľov právom hospodárskej súťaže teda nemôže viesť až k tomu, aby sa im zo zásady priznal oprávnený záujem, ak do hry nevstupujú ďalšie aspekty.

- 102 Komisia popiera tvrdenia žalobcov ako nepodložené. FPÖ ako príjemca bankových služieb bola predpokladaným kartelom dotknutá, a preto mala oprávnený záujem na podaní návrhu v zmysle článku 3 ods. 2 nariadenia č. 17 bez toho, aby jej prípadný politický záujem hral úlohu pri priznaní tohto statusu. Za predpokladu, že FPÖ mala oprávnený záujem v zmysle článku 3 nariadenia č. 17, Komisia nemohla byť povinná overovať existenciu iných pohnútok u nej.
- 103 O hospodárskom záujme FPÖ Komisia tvrdí, že dodatočná podmienka „pôsobenia v predmetnej oblasti činnosti“, ktorej sa dovolávajú žalobcovia, nemá žiaden právny základ. Právo hospodárskej súťaže smeruje k zvýšeniu ochrany spotrebiteľov, ktorí z tohto dôvodu majú oprávnený záujem sťažovať sa, ak sú dotknutí správaním na trhu. Prax Komisie navyše túto zásadu potvrdzuje [pozri napríklad jej rozhodnutie 1999/271/ES z 9. decembra 1998 týkajúce sa konania o uplatnení článku 85 Zmluvy ES (IV/34.466 — Grécke trajekty) (Ú. v. ES L 109, 1999, s. 24)]. To pritom neznamená, že pripodobňuje oprávnený záujem podľa článku 3 ods. 2 nariadenia č. 17 „verejnému záujmu, ktorý môže uplatniť každý“. Záujem na podaní návrhu nemá každý konečný zákazník zo zásady, ale iba koneční zákazníci, ktorých sa kartel priamo týka. V prejednáwanej veci Komisia tvrdila, že FPÖ nie je konaním dotknutá ako „každý“, ale jej hospodárske záujmy ako klienta bankových služieb boli priamo dotknuté kartelom, ktorý pokrýval všetky aspekty týchto služieb.
- 104 Navyše otázka ťažkostí spojených so správnymi konaniami zahŕňajúcimi viacerých sťažovateľov a tvrdenia týkajúce sa akceptácie „sťažností vo verejnom záujme“ nemajú podľa Komisie žiadnu spojitosť s oprávneným záujmom na podaní návrhu podľa článku 3 ods. 2 nariadenia č. 17. Pripomienky žalobcov o právach tretích osôb s „dostatočným“ záujmom okrem toho nie sú uplatniteľné. Nariadenie č. 2842/98 chráni procesné postavenie sťažovateľa, ktoré je zreteľne lepšie ako postavenie iných tretích osôb v konaní.

- 105 Komisia napokon tvrdí, že v každom prípade je otázka priznania procesného postavenia FPÖ v prejednávanej veci bezvýznamná, keďže za každých okolností mohla predložiť nedôverné verzie oznámení o výhradách aj osobám, ktorých sa konanie netýkalo, ak to považovala za potrebné. Preto ak by aj Súd prvého stupňa mal určiť, že FPÖ nemala oprávnený záujem na podaní návrhu v zmysle článku 3 ods. 2 nariadenia č. 17, predloženie nedôverných verzií oznámení o výhradách spadalo do diskrečnej právomoci Komisie (uznesenie Postbank/Komisía, už citované, bod 8).

— Posúdenie Súdom prvého stupňa

- 106 Na účely tejto veci je účasť fyzických alebo právnických osôb, iných než podnikov, voči ktorým Komisia vznesla výhrady, na konaní o porušení upravená nariadeniami č. 17 a č. 2842/98. Tieto nariadenia v tejto súvislosti rozlišujú medzi po prvé „navrhovateľmi alebo sťažovateľmi, ktorí uplatňujú oprávnený záujem“, ktorým Komisia poskytne kópiu nedôvernej verzie výhrad, ak vznesie výhrady vzťahujúce sa na záležitosť, v ktorej dostala predmetný návrh alebo sťažnosť (článok 3 ods. 1 a 2 nariadenia č. 17 a články 6 až 8 nariadenia č. 2842/98); po druhé „tretími stranami, ktoré preukážu dostatočný záujem“, ktoré, ak žiadajú o vypočutie, majú právo na to, aby ich Komisia písomne informovala o povahe a predmete konania a aby ju písomne oboznámili so svojím stanoviskom (článok 19 ods. 2 nariadenia č. 17 a článok 9 ods. 1 a 2 nariadenia č. 2842/98); po tretie „inými tretími stranami“, ktorým Komisia môže dať príležitosť ústne vyjadriť svoje stanovisko (článok 9 ods. 3 nariadenia č. 2842/98). Zákonodarca tak zaviedol odstupňovanie v účasti týchto rôznych tretích osôb na konaní o porušení podľa intenzity zásahu do ich záujmov.

- 107 Vzhľadom na to, čo bolo uvedené, je opodstatnený záver, že každý navrhovateľ alebo sťažovateľ, ktorý uplatňuje oprávnený záujem, má právo na získanie nedôvernej verzie oznámenia o výhradách. Pokiaľ ide o tretie osoby, ktoré preukážu dostatočný záujem, podľa článku 9 ods. 1 nariadenia č. 2842/98 nemožno vylúčiť, že Komisia im môže, ak to zdôvodňujú okolnosti veci a bez toho, aby to bola povinná urobiť, predložiť nedôvernú verziu oznámenia o výhradách, aby boli plne schopní jej riadne zaslať svoje pripomienky o údajných porušeníach, ktoré sú predmetom dotyčného konania.
- 108 Okrem dvoch možností popísaných v predchádzajúcom bode sa v rámci nariadenia č. 17 a nariadenia č. 2842/98 nepredpokladá, aby Komisia predložila oznámenie o výhradách fyzickým alebo právnickým osobám, iným než podnikom, voči ktorým vzniesla výhrady.
- 109 V prejednávaných veciach Komisia priznala FPÖ postavenie navrhovateľa v konaní o porušení začatom okrem iného voči žalobcom. Kladie sa teda otázka, či FPÖ mala oprávnený záujem v zmysle článku 3 ods. 2 nariadenia č. 17.
- 110 FPÖ vo svojom liste z 2. júna 1998 tvrdila, že bola oznámeným kartelom hospodársky poškodená ako konečný klient bankových služieb v Rakúsku. Skutočnosť, že vo svojom prvom návrhu z 24. júna 1997 sa FPÖ opierala o všeobecný záujem, ako je ochrana právneho poriadku, ju nemôže zbaviť možnosti uplatňovať neskôr na účely zdôvodnenia oprávneného záujmu v zmysle nariadenia č. 17 svoje postavenie klienta bánk, voči ktorým sa začalo konanie, ako aj ujmu majetkovej povahy, ktorú predmetnými dohodami údajne utrpela.

- 111 Žalobcovia však v podstate tvrdia, že samotná skutočnosť, že osoba je konečným klientom bankových služieb, nepostačuje na zdôvodnenie existencie oprávneného záujmu, ktorý existuje iba pri navrhovateľovi, ktorý vyvíja činnosť na relevantnom trhu a je údajným protisúťažným správaním poškodený pri svojej obchodnej činnosti.
- 112 Je však potrebné uviesť, že Súd prvého stupňa už rozhodol, že združenie podnikov môže uplatniť oprávnený záujem na podanie návrhu v zmysle článku 3 nariadenia č. 17 aj vtedy, ak sa ho oznamované správanie priamo netýka ako podniku vyvíjajúceho činnosť na relevantnom trhu, avšak okrem iného pod podmienkou, že uvedené správanie môže poškodiť záujmy jeho členov (rozsudok Súdu prvého stupňa z 24. januára 1995, BEMIM/Komisía, T-114/92, Zb. s. II-147, bod 28).
- 113 Pokiaľ ide konkrétnejšie o konečných zákazníkov kupujúcich tovary alebo služby, Komisia tvrdí, že jej súčasná prax dokazuje, že spotrebiteľ má oprávnený záujem sťažovať sa, ak je dotknutý protisúťažným správaním na trhu. V odpovedi na otázky Súdu prvého stupňa však sama Komisia uznala, že žiaden konečný spotrebiteľ nedostal nedôvernú verziu výhrad po vydaní rozhodnutia o jeho oprávnenom záujme. FPÖ teda bola prvým konečným zákazníkom, ktorému Komisia priznala oprávnený záujem v zmysle článku 3 nariadenia č. 17, a tak právo na predloženie oznámenia o výhradách.
- 114 Súd prvého stupňa sa pritom domnieva, že nič nebráni tomu, aby konečný zákazník kupujúci tovary alebo služby mohol vyhovieť pojmu oprávnený záujem v zmysle článku 3 nariadenia č. 17. Súd prvého stupňa totiž usudzuje, že konečný zákazník, ktorý zdôvodní, že bol poškodený alebo by mohol byť poškodený vo svojich hospodárskych záujmoch z dôvodu predmetného obmedzenia hospodárskej súťaže, má oprávnený záujem v zmysle článku 3 nariadenia č. 17 na podanie návrhu alebo sťažnosti, aby Komisia konštatovala porušenie článkov 81 ES a 82 ES.

- 115 V tomto ohľade treba pripomenúť, že konečným účelom pravidiel usilujúcich sa o zabezpečenie, aby hospodárska súťaž nebola na vnútornom trhu skreslená, je zvýšenie blaha spotrebiteľa. Tento účel osobitne vyplýva zo znenia článku 81 ES. Hoci totiž zákaz zavedený odsekom 1 tohto ustanovenia možno vyhlásiť za neuplatniteľný na kartely, ktoré prispievajú k zlepšeniu výroby alebo distribúcie predmetného tovaru alebo k podpore technického alebo hospodárskeho pokroku, táto možnosť stanovená v článku 81 ods. 3 ES podlieha okrem iného podmienke, že umožní spotrebiteľom uvedených tovarov primeraný podiel na z toho vyplývajúcich výhodách. Právo a politika hospodárskej súťaže tak majú nepopierateľný dosah na konkrétne hospodárske záujmy konečných zákazníkov kupujúcich tovary alebo služby. Priznanie oprávneného záujmu na tom, aby Komisia zistila porušenie článkov 81 ES a 82 ES, takým zákazníkom — uplatňujúcim, že utrpeli hospodársku ujmu z dôvodu zmluvy alebo správania, ktoré môže obmedziť alebo skresliť hospodársku súťaž — pritom prispieva k dosiahnutiu cieľov práva hospodárskej súťaže.
- 116 V rozpore s tým, čo tvrdia žalobcovia, toto posúdenie nevedie k zbaveniu pojmu oprávnený záujem jeho podstaty tým, že sa mu dá príliš široký význam, ani nevytvára priestor pre údajnú „žalobu vo verejnom záujme“. Uznať, že spotrebiteľ, ktorý je schopný zdôvodniť zásah do svojich ekonomických záujmov v dôsledku oznamovaného kartelu, môže mať z tohto dôvodu oprávnený záujem v zmysle článku 3 ods. 2 nariadenia č. 17, totiž neznamená usúdiť, že každá fyzická alebo právnická osoba má taký záujem.
- 117 Rovnako nemožno prijať tvrdenia žalobcov založené na znásobení sťažností a ťažkostiach správnych konaní, ktoré by vyplynuli z priznania postavenia navrhovateľa alebo sťažovateľa konečným zákazníkom. Ako správne tvrdí Komisia, týchto námietok sa nemožno platne dovolávať s cieľom obmedziť priznanie oprávneného záujmu konečnému zákazníkovi, ktorý zdôvodní, že je hospodársky poškodený oznamovaným protisúťažným postupom.

- 118 Napokon, v rozpore s tým, čo tvrdia žalobcovia, a ako uvádza Komisia, pokiaľ navrhovateľ zdôvodní platný oprávnený záujem, Komisia nemôže byť povinná overovať možnú existenciu iných pohnútok u navrhovateľa.
- 119 Preto je opodstatnený záver, že FPÖ sa mohla platne dovolávať svojho postavenia klienta bankových služieb v Rakúsku a skutočnosti, že protisúťažnými postupmi bola poškodená vo svojich ekonomických záujmoch, na účely zdôvodnenia oprávneného záujmu na podaní návrhu, aby Komisia konštatovala, že uvedené postupy predstavujú porušenie článkov 81 ES a 82 ES.
- 120 Túto druhú časť založenú na údajnej neexistencii oprávneného záujmu FPÖ v zmysle článku 3 ods. 2 nariadenia č. 17 je teda namieste zamietnuť.

O tretej časti založenej na chýbajúcom overení a odôvodnení existencie oprávneného záujmu FPÖ zo strany Komisie

— Tvrdenia účastníkov konania

- 121 Žalobcovia tvrdia, že Komisia ani neoverila, ani neodôvodnila, že podmienky článku 3 ods. 2 nariadenia č. 17 a článku 7 nariadenia č. 2842/98 boli v prejednávanych veciach splnené. Komisia tak jednak nijako nedokázala, že FPÖ preukázala oprávnený záujem, keďže neoverila, či uskutočňovala bankové operácie v dotknutých bankách, aké služby využívala a prečo by jej záujem mal byť väčší ako „dostatočný“ záujem alebo „iný“ záujem. Tvrdenie, že má bankové účty, nepostačuje na to, aby sa jej priznalo postavenie navrhovateľa, tým menej, že táto

okolnosť bola pre Komisiu známou skutočnosťou už v čase, keď prijala rozhodnutie o zamietnutí z 26. februára 1998. Jednak Komisia nevysvetlila, v čom malo udanie FPÖ charakteristické črty návrhu v zmysle článku 3 nariadenia č. 17, ani dôvody, ktoré boli v prospech priznania oprávneného záujmu FPÖ, keďže pôvodne zastávala opačný názor a FPÖ sa vlastnou pasivitou vzdala uplatnenia svojho záujmu účastníť sa na konaní počas viac ako dvoch rokov.

122 Žalobcovia takisto poznamenávajú, že vo veci, ktorá viedla k rozsudku Cimenteries, Komisia rozlišovala dve kategórie výhrad podľa relevantného trhu a predložila rozdielne výhrady podľa trhov, kde sa nachádzali dotknuté podniky (rozsudok Cimenteries, body 4 až 7). Komisia teda mala v prejednávanych veciach rovnako zistiť a odôvodniť hospodársky záujem FPÖ so zreteľom na rôzne relevantné bankové trhy. Úradník poverený vypočutím bol okrem toho pred predložením oznámenia o výhradách povinný overiť, či FPÖ mala oprávnený záujem, namiesto úsudku, že o otázke už bolo rozhodnuté listom GR „Hospodárska súťaž“ Komisie z 5. novembra 1999. Nielenže nariadenie č. 2842/98 neobsahuje žiaden údaj týkajúci sa domnelého interného záväzného účinku uvedeného stanoviska GR „Hospodárska súťaž“, ale aj rozhodnutia č. 94/810 a č. 2001/462 o pôsobnosti úradníka povereného vypočutím mu vo veľkej miere zverujú otázky týkajúce sa práva byť vypočutý [pozri najmä článok 4 ods. 1 a 2 písm. b) rozhodnutia č. 2001/462].

123 Komisia uvádza, že kritika žalobcov je neúčinná, pretože priznanie oprávneného záujmu FPÖ je iba opatrením na zabezpečenie priebehu konania, ktoré vo vzťahu k žalobcom nemá právne účinky. Tvrdenia dotýkajúce sa dôkazného bremena sú preto nedôvodné, keďže táto otázka sa vzťahuje iba na Komisiu a navrhovateľa, teda FPÖ. V každom prípade, popis bankových služieb, ktoré konkrétne FPÖ používala, nebol v prejednávanych veciach nevyhnutný, lebo predpokladaný kartel pokrýval všetky aspekty rakúskeho bankového systému.

— Posúdenie Súdom prvého stupňa

- 124 Po prvé, pokiaľ ide o tvrdenie žalobcov založené na povinnosti overenia oprávneného záujmu FPÖ a zodpovedajúceho dôkazného bremena, ktoré v tomto ohľade pripadá Komisii, je potrebné pripomenúť, že podľa článku 3 ods. 2 nariadenia č. 17 musí tretia osoba navrhovateľ alebo sťažovateľ uplatniť existenciu vlastného oprávneného záujmu na zistení porušenia ustanovení článku 81 ES alebo článku 82 ES. Komisia preto podlieha povinnosti overiť splnenie uvedenej podmienky tretími osobami.
- 125 V prejednávanych veciach vyplýva z korešpondencie medzi Komisiou a žalobcami v priebehu správneho konania, že Komisia priznala FPÖ oprávnený záujem z dôvodu jej postavenia klienta bankových služieb v Rakúsku. Zo spisu však nevyplýva, že by si Komisia od FPÖ vyžiadala dokumenty, ktoré by mohli preukázať, že skutočne bola klientom bánk, ktorých sa predmetné konanie týkalo, a že sa stretla s uplatnením bankových poplatkov zosúladených podľa predmetných kartelových dohôd na jej účty. V odpovedi na otázky Súdu prvého stupňa Komisia túto okolnosť potvrdila, pričom uznala, že neuskutočnila žiadne overenie ani nepovažovala za nevyhnutné vyžadovať faktické predloženie dôkazov ponúkaných FPÖ o jej oprávnenom záujme v zmysle uvedeného článku 3 nariadenia č. 17. Komisia však zdôvodnila svoje stanovisko tvrdením, že bolo jasné, že FPÖ bola klientom dotknutých bánk a vzhľadom na rozsah uvedených kartelových dohôd bolo nepopierateľné, že dohody dosiahnuté medzi bankami FPÖ „z hospodárskeho hľadiska nevyhnutne poškodili“ a „nutne jej spôsobili ujmu“.
- 126 Čo sa týka postavenia FPÖ ako klienta bankových služieb, Súd prvého stupňa usudzuje, že bolo úplne logické domnievať sa, že táto politická strana musela mať na správu svojich aktivít rôzne bankové účty a vykonávať pravidelné bankové operácie v Rakúsku. Žalobcovia skutočne nikdy v priebehu správneho konania nespochybnili, že FPÖ sa takých bankových služieb dožadovala.

- 127 Pokiaľ ide o rozsah oznamovaných postupov, z oznámenia o výhradách z 10. septembra 1999 vyplýva, že kartely, ktoré boli predmetom konania, sa týkali „všetkých služieb“ typicky poskytovaných jednotlivcom a podnikom univerzálnymi bankami (vklady, úvery, platobný styk, atď.) (bod 10 oznámenia o výhradách) a uzavreté dohody „boli veľmi komplexné svojím obsahom, z veľkej časti inštitucionalizované i úzko súvisiace a pokrývali celé rakúske územie „až po najmenšiu dedinu““ (bod 42 oznámenia o výhradách). Okrem toho sa podľa tohto oznámenia o výhradách na predmetných postupoch zúčastňoval veľmi veľký počet bánk (bod 383 oznámenia o výhradách). Prijemcovia oznámenia o výhradách teda mali „významné postavenie na rakúskom bankovom trhu z dôvodu svojej veľkosti“ (bod 383 oznámenia o výhradách). Išlo o hlavné rakúske banky a bankové skupiny, ktorých súčet podielov na trhu predstavoval 99 % rakúskeho trhu (bod 10 oznámenia o výhradách). Z prílohy A tohto oznámenia o výhradách, ktorá vymenováva všetky bankové subjekty zúčastnené na rozličných stretnutiach, navyše vyplýva, že v karteloch bolo zapojených oveľa viac peňažných ústavov než osem príjemcov výhrad.
- 128 Oznámenie o výhradách z 21. novembra 2000 bolo zo svojej strany určené rovnakým príjemcom ako oznámenie o výhradách z 10. septembra 1999, pokiaľ ide o kartel týkajúci sa určenia výmenných kurzov bankoviek a mincí eurozóny. Rovnaké úvahy ako sú uvedené vyššie vo vzťahu k rozsahu kartelu sa teda uplatnia na kartel, ktorého sa týka toto oznámenie.
- 129 Z toho vyplýva, že postupy, ktorých sa týkalo predmetné správne konanie, boli veľmi rozšírené, pokrývali všetky aspekty rakúskeho bankového systému, ako aj celé rakúske štátne územie. Preto je nutné konštatovať, že dohody, ktorých sa týkali oznámenia o výhradách, nevyhnutne mohli hospodársky poškodiť FPÖ ako klienta bankových služieb v Rakúsku.

- 130 Súd prvého stupňa okrem toho konštatuje, že hoci je pravda, že banka patriaca vláde krajiny Korutánsko, ktorú žalobca na pojednávaní identifikoval ako banku, v ktorej mala FPÖ svoje účty, nie je jedným z ôsmich príjemcov sporného rozhodnutia, skutočnosťou zostáva, že táto banka sa nachádza medzi bankovými subjektmi uvedenými v prílohe A oznámenia o výhradách z 10. septembra 1999, ktoré sa zvyčajne zúčastňovali na stretnutiach týkajúcich sa predmetných kartelov.
- 131 Tvrdenie žalobcov, podľa ktorého Komisia mala výslovne odôvodniť hospodársky záujem FPÖ vo vzťahu ku každému z rôznych relevantných bankových trhov, nemožno prijať. Priznanie postavenia navrhovateľa alebo sťažovateľa konečnému zákazníkovi totiž závisí — ako bolo uvedené — od toho, či z dôvodu predmetných postupov môže utrieť hospodársku ujmu, a teda nie od jeho prítomnosti na každom z tovarových trhov, ktoré sú predmetom vyšetrovania Komisie (pozri body 112 a 114 vyššie). Navyše treba poznamenať, že žalobcovia nemohli založiť svoju argumentáciu na praxi, ktorej sa Komisia pridržala v správnom konaní zodpovedajúceho veci, ktorá viedla k rozsudku Cimenteries. V ňom Komisia odlišovala vytýkané správanie, ktoré zodpovedalo medzinárodnej úrovni, od vytýkaného správania týkajúceho sa každého dotknutého vnútroštátneho trhu, pričom kapitoly oznámenia o výhradách vzťahujúce sa na vnútroštátny trh boli zaslané iba príjemcom výhrad so sídlom v predmetnom členskom štáte (rozsudok Cimenteries, bod 6). Pritom je potrebné pripomenúť, že v prejednávaných veciach predmetné oznámenie o výhradách odkazuje iba na jeden geografický trh, ktorý je tvorený územím Rakúska ako celkom.
- 132 Napokon treba rovnako zamietnuť tézu žalobcov, podľa ktorej mal úradník poverený vypočutím pred predložením oznámenia o výhradách sám overiť, či FPÖ má oprávnený záujem. Podľa článku 7 nariadenia č. 2842/98 totiž predloženie oznámenia o výhradách navrhovateľovi alebo sťažovateľovi nevyhnutne vyplýva z priznania takého postavenia tretím osobám s oprávneným záujmom. Podľa rozhodnutia č. 2001/462 úradník poverený vypočutím iba zabezpečuje, aby sa vypočutie náležite uskutočnilo a prispieva k objektívnosti samotného vypočutia a akéhokoľvek neskoršieho rozhodnutia (článok 5), rozhoduje o žiadostiach tretích

osôb o vypočutie (články 6 a 7) a žiadostiach o prístup k spisu (článok 8), ako aj bdie nad nesprístupnením chránených informácií, ktoré predstavujú obchodné tajomstvo podnikov (článok 9).

133 Z toho vyplýva, že vzhľadom na okolnosti prejednávaných vecí Komisia neporušila povinnosť overiť existenciu oprávneného záujmu FPÖ v zmysle článku 3 ods. 2 nariadenia č. 17.

134 Po druhé, pokiaľ ide o dodržanie povinnosti odôvodnenia, je ustálenou judikatúrou, že odôvodnenie vyžadované článkom 253 ES musí byť prispôbené povahe predmetného aktu a musí jasne a jednoznačne uvádzať úvahy inštitúcie, autora aktu, spôsobom, ktorý umožňuje zainteresovaným spoznať zdôvodnenie prijatého opatrenia a príslušnému súdu vykonávať svoju kontrolu. Nevyžaduje sa, aby odôvodnenie špecifikovalo všetky relevantné skutkové a právne okolnosti, pretože otázka, či odôvodnenie aktu spĺňa požiadavky článku 253 ES, sa musí posudzovať s ohľadom nielen na jeho znenie, ale tiež na jeho kontext, ako aj na súhrn právnych pravidiel upravujúcich predmetnú oblasť (rozsudky Súdneho dvora zo 14. februára 1990, *Delacre a i./Komisia*, C-350/88, Zb. s. I-395, bod 16, a z 2. apríla 1998, *Komisia/Sytraval a Brink's France*, C-367/95 P, Zb. s. I-1719, bod 63).

135 V prejednávaných veciach vyplýva z kontextu, v ktorom boli sporné rozhodnutia vydané, a osobitne z obsahu listov služieb GR „Hospodárska súťaž“ z 5. novembra 1999 a úradníka povereného vypočutím z 27. marca 2001, ktoré uvádzajú, že FPÖ je klientom bankových služieb, že sporné rozhodnutia implicitne priznali FPÖ oprávnený záujem v zmysle článku 3 ods. 2 nariadenia č. 17 z dôvodu jej postavenia ako konečného klienta bankových služieb v Rakúsku, ktorého sa týkajú oznamované postupy.

136 V týchto veciach sa pritom vzhľadom na charakteristické črty a rozsah oznamovaných postupov musí také odôvodnenie považovať za dostatočné.

137 Výhradu žalobcov teda nemožno prijať.

138 Z uvedeného vyplýva, že táto tretia časť, podľa ktorej si Komisia nesplnila povinnosti overenia a odôvodnenia existencie oprávneného záujmu FPÖ, nie je dôvodná.

139 Žalobné dôvody založené na porušení článku 3 ods. 2 nariadenia č. 17 a článku 6 nariadenia č. 2842/98, ako aj na chýbajúcom odôvodnení teda musia byť zamietnuté.

O treťom, štvrtom a piatom žalobnom dôvode založených na porušení zásady hospodárnosti konania a práva na obhajobu, ako aj na preklúzii práva FPÖ na pristúpenie do konania

140 Žalobcovia tvrdia, že v prípade, ak by existovalo prípadné právo FPÖ na to, aby jej bolo oznámenie o výhradách predložené, také predloženie v tomto štádiu konania bolo jednak protiprávne z dôvodu preklúzie práva FPÖ na pristúpenie do konania a jednak predstavovalo porušenie zásady hospodárnosti konania a práva na obhajobu.

O prvej časti založenej na preklúzii práva FPÖ na pristúpenie do konania

— Tvrdenia účastníkov konania

141 Žalobcovia tvrdia, že ak aj právo FPÖ na predloženie oznámení o výhradách a účasť na konaní existovalo, toto právo sa prekludovalo. FPÖ nepodnikla po zamietnutí

svojho návrhu vo februári 1998 žiadne kroky s cieľom dosiahnuť svoju účasť na konaní pred vypočutiami, a tak sa svojím nezáujmom vzdala svojho práva.

142 Žalobcovia okrem toho uvádzajú, že hoci oneskorené oznámenie výhrad je pripísateľné Komisii, zásada preklúzie sa jednako uplatní. Komisia už nemala právo na predloženie výhrad vzhľadom na všeobecnú zásadu, podľa ktorej správny orgán musí vykonávať svoje právomoci v primeraných lehotách (rozsudok Súdneho dvora z 15. júla 1970, Boehringer/Komisia, 45/69, Zb. s. 769, bod 6). Na rozdiel od rozhodnutí o ukončení konania vo veci samej, ktoré si vyžadujú dlhotrvajúce vyšetrovanie, otázka umožnenia prístupu k spisu tretím osobám mohla byť preskúmaná a rozhodnutá kedykoľvek predtým, ako sa uskutočnili vypočutia. V tomto štádiu konania mohla Komisia účasť FPÖ iba odmietnuť, pretože výhrady boli dotknutým bankám zaslané, vypočutia sa už uskutočnili, skutkový stav bol zistený a konanie sa prakticky skončilo. Toto predloženie, ktorého základnou funkciou je umožniť sťažovateľovi, aby pred vypočutím prispel k zisteniu skutkového stavu a pripravil sa na vypočutie, tak už nemalo žiaden zmysel.

143 Komisia sa domnieva, že tieto tvrdenia sú irelevantné. FPÖ sa svojho práva nevzdala, keďže nebola oboznámená s vydaním výhrad. FPÖ okrem toho nestratila svoje právo na získanie výhrad z dôvodu, že svoj záujem neuplatnila okamžite a nezúčastnila sa na vypočutiach, lebo osoba, ktorá bola uznaná ako navrhovateľ, mohla pristúpiť dovtedy, kým sa konanie neskončilo a Komisia nezaslala predbežný návrh rozhodnutia Poradnému výboru pre kartely a dominantné postavenia. V prejednávaných veciach sa konanie neskončilo, keďže nebolo vydané žiadne konečné rozhodnutie a Komisia ešte mohla so zreteľom na pripomienky účastníkov konania vráťane FPÖ zmeniť pôvodne vyjadrené výhrady.

— Posúdenie Súdom prvého stupňa

- 144 V prvom rade je namieste uviesť, že z listu, ktorý FPÖ predložila Komisii 13. marca 2001, vyplýva, že FPÖ nebola informovaná o priebehu konania ani o dátumoch vypočutí. Tento list totiž vysvetľuje, že Komisia jej listami z 5. októbra 1999 a zo 16. marca 2000 oznámila, že dostane nedôvernú verziu oznámení o výhradách, ale FPÖ z dôvodu, že jej predložené neboli, kontaktovala Komisiu, ktorá ju informovala, že vypočutia sa už uskutočnili a konanie sa blíži ku koncu. FPÖ tak požiadala o okamžité predloženie výhrad a možnosť vyjadriť pripomienky a zúčastniť sa na dodatočnom ústnom vypočutí.
- 145 Zo spomínaných listov Komisie z 5. októbra 1999 a zo 16. marca 2000, ktoré Komisia na žiadosť Súdu prvého stupňa predložila, okrem toho vyplýva, že Komisia FPÖ oznámila, že výhrady dostane bez meškania, pričom dokonca uviedla v liste z 5. októbra 1999, že „[vynasnaží sa jej] doručiť uvedenú nedôvernú verziu v priebehu druhej polovice tohto mesiaca“ a v liste zo 16. marca 2000, že „zatiaľ nebolo možné predložiť... nedôvernú verziu oznámenia o výhradách, ako generálne riaditeľstvo pre hospodársku súťaž predpokladalo... lebo zostávajú otázky týkajúce sa obchodného tajomstva, o ktorých sa ešte definitívne nerozhodlo“. Preto nemožno FPÖ vytýkať, že nepodnikla žiadne kroky s cieľom získať výhrady skôr, keďže vzhľadom na tieto oznámenia mohla ich doručenie skutočne očakávať, aby vykonala svoje právo byť vypočutý a zúčastniť sa na konaní.
- 146 Tému žalobcov, podľa ktorej sa FPÖ vzdala svojho práva na predloženie výhrad, preto nemožno prijať.
- 147 Žalobcovia tvrdia, že v každom prípade bolo právo FPÖ v tomto štádiu konania prekludované, a teda Komisia už nebola oprávnená predložiť jej oznámenia o výhradách.

148 Je namieste uviesť, že nariadenia č. 17 a č. 2842/98 nestanovujú špecifickú lehotu na to, aby tretia osoba navrhovateľ alebo sťažovateľ, ktorá preukázala oprávnený záujem, vykonala svoje právo na zaslanie výhrad a právo byť vypočutý v rámci konania o porušení. Články 7 a 8 nariadenia č. 2842/98 sa napríklad obmedzujú na ustanovenie, že Komisia uvedenému navrhovateľovi alebo sťažovateľovi predloží výhrady a stanoví im lehotu, v ktorej môžu písomne vyjadriť svoje stanovisko, pričom tieto tretie osoby môžu byť vypočuté aj ústne, ak o to požiadajú. Rozhodnutie 2001/462 okrem toho umožňuje vypočuť navrhovateľa alebo sťažovateľa v ktoromkoľvek momente konania, pričom vo svojom článku 12 ods. 4 výslovne uvádza, že vzhľadom na potrebu zabezpečiť dodržanie práva byť vypočutý môže úradník poverený vypočutím „poskytnúť osobám, podnikom a združeniam osôb alebo podnikov príležitosť predložiť ďalšie písomné pripomienky po ústnom výsluchu [vypočutí — *neoficiálny preklad*]“, pričom stanoví lehotu na ich predloženie. Z toho vyplýva, že právo navrhovateľa alebo sťažovateľa na predloženie výhrad a právo byť vypočutý v správnom konaní o zistení porušenia článkov 81 ES a 82 ES možno vykonať, pokiaľ konanie prebieha.

149 Článok 10 ods. 3 nariadenia č. 17 okrem toho stanovuje, že Poradný výbor pre kartely a dominantné postavenia je potrebné konzultovať pred vydaním akéhokoľvek rozhodnutia v dôsledku konania o zistení porušenia článkov 81 ES a 82 ES. Podľa judikatúry pritom taká konzultácia predstavuje posledné štádium konania pred vydaním rozhodnutia (rozsudok Súdneho dvora zo 7. júna 1983, *Musique diffusion française a. i./Komisia*, 100/80 až 103/80, Zb. s. 1825, bod 35). Preto dovedy, kým Poradný výbor pre kartely a dominantné postavenia nedal podľa článku 10 ods. 6 nariadenia č. 17 stanovisko k predbežnému návrhu rozhodnutia, ktorý mu predložila Komisia, právo navrhovateľa alebo sťažovateľa na zaslanie výhrad a právo byť vypočutý nemožno považovať za prekludované. Pokiaľ totiž poradný výbor nevydal svoje stanovisko, nič nebráni tomu, že Komisia môže preskúmať pripomienky tretích osôb a vo svetle týchto pripomienok ešte zmeniť svoj postoj.

150 V prejednávanej veci je nesporné, že v čase vydania sporného rozhodnutia Komisia ešte uvedenému výboru predbežný návrh rozhodnutia nezaslala. Z toho vyplýva, že v momente, keď bolo sporné rozhodnutie vydané, nebolo právo FPŎ na zaslanie výhrad a účasť na konaní prekludované.

151 Pokiaľ ide napokon o tvrdenie žalobcov, podľa ktorého Komisia nebola oprávnená na predloženie oznámenia o výhradách, pretože nevydala rozhodnutie v primeranej lehote, je po prvé namieste uviesť, že v týchto veciach bol neustály odpor žalobcov voči predloženiu výhrad FPÖ vo veľkej miere príčinou predĺženia trvania konania o predložení výhrad. Žalobcovia sa pritom nemôžu dovolávať situácie, k vytvoreniu ktorej sami prispeli. Po druhé treba konštatovať, že žalobcovia nedokázali, že konanie o predložení výhrad FPÖ vyvolalo akékoľvek oneskorenie pri vydaní rozhodnutia o zistení porušenia, ktoré by mohlo zasiahnuť do ich práva na obhajobu. Žalobcovia sa totiž obmedzili na dovolávanie sa budúcich a hypotetických situácií, ktoré taký zásah nemôžu tvoriť (pozri bod 162 nižšie).

152 Ani výhradu založenú na prekročení primeranej lehoty teda nemožno prijať.

153 Vzhľadom na uvedené skutočnosti musia byť tvrdenia žalobcov založené na preklúzii práva FPÖ na pristúpenie do konania zamietnuté.

O druhej časti založenej na porušení zásady hospodárnosti konania a práva na obhajobu

— Tvrdenia účastníkov konania

154 Žalobcovia tvrdia, že predloženie výhrad v tomto štádiu konania porušuje zásadu hospodárnosti konania a ich právo na obhajobu.

- 155 Podľa žalobcov bráni možnosť predloženia výhrad každému navrhovateľovi až do momentu spísania predbežného návrhu rozhodnutia o ukončení konania tomu, aby Komisia viedla konanie rýchlo. Ak by totiž tretie osoby predložili ďalšie informácie, bolo by potrebné znovu vypočuť podniky a konanie by sa spomalilo, čím by bola porušená zásada hospodárnosti konania.
- 156 Okrem toho oneskorené predloženie takisto spôsobuje porušenie práva žalobcov na obhajobu. Ak by predloženie výhrad nevedlo k tomu, aby sa FPÖ umožnilo vyjadriť svoje stanovisko, nebolo by jej nevyhnutné predkladať výhrady, keďže by postačovalo iba neformálne oznámenie o stave konania. Naproti tomu, ak by FPÖ vyjadrila svoje stanovisko a Komisia by dala príjemcom výhrad opäť možnosť brániť sa, konanie by sa nenáležite predĺžilo v rozpore so záujmami dotknutých podnikov, čím by sa im bránilo v organizácii svojej obhajoby. Ak by napokon Komisia neposkytla podnikom novú príležitosť vyjadriť sa v dôsledku pristúpenia FPÖ, právo na obhajobu by bolo takisto porušené, keďže podniky by sa o tomto pristúpení dozvedeli až v rámci súdnej žaloby proti neskoršiemu rozhodnutiu. Udelenie oprávnenia tretím osobám ovplyvňovať konania tým, že si vyberú moment svojho pristúpenia, by preto neodôvodnene zasiahlo do ich práva na obhajobu.
- 157 Podľa žalobcov Komisia napokon ani nevysvetlila, prečo od predloženia výhrad FPÖ očakávala dodatočné dôkazné materiály pre vyšetrovanie, keďže FPÖ až doteraz nijako neprispela k objasneniu skutkového stavu.
- 158 Komisia sa domnieva, že tieto tvrdenia nie sú dôvodné. Predloženie výhrad nebráni normálnemu priebehu konania, pokiaľ Komisia nezaslala predbežný návrh rozhodnutia členom poradného výboru, ako tomu bolo v prejednávanych veciach. Článok 7 nariadenia č. 2842/98 okrem toho chráni tretie osoby, ktoré podali návrh

podľa článku 3 ods. 2 nariadenia č. 17, a toto procesné postavenie je jasne lepšie ako postavenie iných tretích osôb v konaní. Komisia teda nie je oprávnená obmedziť právo týchto tretích osôb byť vypočutý.

— Posúdenie Súdom prvého stupňa

- 159 Tvrdenia uvedené žalobcami nemožno prijať.
- 160 Pokiaľ najprv ide o výhradu založenú na požiadavkách hospodárnosti konania, je opodstatnené pripomenúť, že právo FPÖ na zaslanie oznámenia o výhradách nemožno považovať za prekludované, pokiaľ ešte prebieha správne konanie a poradný výbor nedostal predbežný návrh rozhodnutia vo veci samej. Preto sa nemožno platne dovolávať úvah o hospodárnosti konania na obmedzenie práva navrhovateľa alebo sťažovateľa na zaslanie oznámenia o výhradách.
- 161 Čo sa ďalej týka tvrdenia žalobcov založeného na porušení ich práva na obhajobu z dôvodu oneskoreného predloženia výhrad FPÖ, je namieste konštatovať, že v prejednávanych veciach sa žalobcovia dovolávajú iba budúcich a hypotetických situácií, v ktorých by ich právo na obhajobu mohlo byť údajne porušené z dôvodu oneskoreného predloženia výhrad FPÖ. Ochrana práva na obhajobu sa pritom musí posudzovať so zreteľom na skutkovú a právnu situáciu existujúcu v čase prijatia sporného rozhodnutia (pozri v tomto zmysle rozsudky Súdneho dvora zo 7. februára 1979, Francúzsko/Komisia, 15/76 a 16/76, Zb. s. 321, bod 7, a zo 17. mája 2001, IECC/Komisia, C-449/98 P, Zb. s. I-3875, bod 87). Nemožno ju teda hodnotiť v závislosti od budúcich alebo hypotetických udalostí.
- 162 Výhrada založená na porušení práva na obhajobu preto nie je dôvodná.

163 Napokon žalobcami uvádzané tvrdenie, podľa ktorého Komisia nevysvetlila, prečo od predloženia výhrad FPÖ očakávala ďalšie dôkazné materiály pre konanie, je irelevantné. Články 7 a 8 nariadenia č. 2842/98 nerobia predloženie výhrad navrhovateľom alebo sťažovateľom, ktorí spĺňajú podmienky uvedené v článku 3 ods. 2 nariadenia č. 17, závislé od skutočnosti, že tieto tretie osoby neskôr Komisii predložia príspevky k objasneniu skutkového stavu, o ktorý ide v prebiehajúcom konaní.

164 Z toho vyplýva, že tvrdenia založené na porušení zásady hospodárnosti konania a práva na obhajobu nie sú dôvodné.

165 Vzhľadom na to, čo bolo uvedené, je opodstatnené v celosti zamietnuť tretí, štvrtý a piaty žalobný dôvod uvádzaný žalobcami.

O šiestom žalobnom dôvode založenom na porušení článku 20 ods. 2 nariadenia č. 17 vykladaného v spojení s článkom 287 ES tým, že predloženie výhrad FPÖ porušilo právo na dôverné nakladanie s obchodným tajomstvom

166 Žalobcovia tvrdia, že sporné rozhodnutia sú protiprávne, lebo oznámenia o výhradách predkladané FPÖ obsahujú obchodné tajomstvo a iné informácie dôverné vo vzťahu k uvedeným tretím osobám, čo porušuje ich práva na dôverné nakladanie s ich obchodným tajomstvom stanovené v článku 20 ods. 2 nariadenia č. 17 vykladaného v spojení s článkom 287 ES.

O prípustnosti

— O dodržaní podmienok článku 44 ods. 1 písm. c) rokovacieho poriadku

- ¹⁶⁷ Komisia spochybňuje prípustnosť tohto žalobného dôvodu, pričom tvrdí, že žaloby v týchto veciach nespĺňajú podmienky článku 44 ods. 1 písm. c) rokovacieho poriadku. Napríklad vo veci T-213/01 sa žalobca uspokojil s vymenovaním právnych zásad bez toho, aby uviedol skutkové okolnosti a dal ich do súvislosti s pravidlami a aby uviedol dôvody preukazujúce dôverný charakter sporných údajov. Rovnako vo veci T-214/01 sa žalobca uspokojil vo svojej replike iba s odkazom „na veľké množstvo informácií“, ktoré pokrýva dôvernosť (bod 44), a na „závažné dôkazy“ dané Komisii k dispozícii (bod 49) bez toho, aby citoval jediný úryvok oznámení o výhradách, pre ktorý by mohol požadovať dôverné nakladanie.
- ¹⁶⁸ Súd prvého stupňa pripomína, že článok 44 ods. 1 písm. c) rokovacieho poriadku stanovuje, že každá žaloba musí byť dostatočne jasná a presná, aby žalovanému umožnila pripraviť svoju obranu a Súdu prvého stupňa uskutočniť súdne preskúmanie. Na to, aby žaloba bola vzhľadom na uvedený článok prípustná, je nevyhnutné, aby základné skutkové a právne okolnosti, na ktorých je založená, vyplývali — prinajmenšom stručne, ale súvislo a zrozumiteľne — zo samotnej žaloby (uznesenie Súdu prvého stupňa z 28. apríla 1993, De Hoe/Komisnia, T-85/92, Zb. s. II-523, bod 20).
- ¹⁶⁹ Čo sa týka veci T-213/01, zo znenia bodov 18 a 29 žaloby vyplýva, že žalobca napáda to, že Komisia odmietla usúdiť, že údaje týkajúce sa totožnosti a rozsahu účasti žalobcu v karteli, ako aj informácie doslovne citované v oznámeniach o výhradách a vyňaté z dokumentov k nemu priložených, pre ktoré bola požadovaná záruka

dôvernosti (pozri bod 18 vyššie), si zasluhujú dôverné nakladanie. Navyše dôvody, pre ktoré sa žalobca domnieva, že tieto informácie majú dôverný charakter, vyplývajú z jeho podaní právne dostatočným spôsobom.

170 Pokiaľ ide o vec T-214/01, treba poznamenať, že žalobca vo svojej žalobe tvrdil, že Komisia je povinná nesprístupniť získané informácie, ktoré sú chránené služobným tajomstvom, pričom spresnil, že oznámenia o výhradách obsahujú obchodné tajomstvo, a tvrdil, že v prejednávanej veci by jeho právo na nesprístupnenie informácií obsiahnutých v oznámeniach o výhradách bolo nenapraviteľne porušené v prípade predloženia FPÖ (pozri žalobu, body 44 až 46). Žalobca najmä poznamenal, že „nedôverná“ verzia výhrad, ktorú pripravil úradník poverený vypočutím, bola iba nedostatočne anonymná (pozri žalobu, bod 17). Žalobca túto výhradu neskôr spresnil a rozvinul vo svojej replike, keď osobitne pripomenul, že Komisia mala z výhrad vypustiť všetky mená osôb a názvy bánk (pozri body 44 až 49).

171 Z toho vyplýva, že žalobcami uvádzané tvrdenia spĺňajú požiadavky zavedené článkom 44 ods. 1 písm. c) rokovacieho poriadku.

172 Tento žalobný dôvod neprípustnosti teda musí byť zamietnutý.

— O dodržaní podmienok článku 48 ods. 2 rokovacieho poriadku

173 Vo veci T-213/01 Komisia spochybňuje prípustnosť tvrdení žalobcu týkajúcich sa dôvernosti výhrad ako celku vo vzťahu k FPÖ a dovolávania sa článkov 8 a 48 Charty z dôvodu ich oneskoreného predloženia podľa článku 48 ods. 2 rokovacieho

poriadku. Vo veci T-214/01 uvádza, že tvrdenia uvedené žalobcom v jeho replike, podľa ktorých uvedené verzie obsahujú dôverné informácie, predstavuje nový, a teda oneskorený žalobný dôvod.

- 174 Súd prvého stupňa pripomína, že článok 48 ods. 2 rokovacieho poriadku pripúšťa uvádzanie nových dôvodov účastníkmi počas konania len vtedy, ak sú tieto dôvody založené na nových právnych a skutkových okolnostiach, ktoré vyšli najavo v priebehu konania.
- 175 V prejednávaných veciach tvrdil žalobca vo veci T-213/01 vo svojej replike, že všetky výhrady sú vo vzťahu k FPÖ dôverné, keďže táto politická strana nepreukázala oprávnený záujem v zmysle článku 3 ods. 2 nariadenia č. 17, a preto nemá právny základ na prístup k oznámeniam o výhradách. V rovnakom zmysle sa žalobca dovoľával zásad uvedených v článkoch 8 a 48 Charty, aby podporil svoju tézu uvedenú v žalobe, podľa ktorej vzhľadom na to, že FPÖ nemá oprávnený záujem v zmysle uvedeného článku 3 nariadenia č. 17, a teda nevyhovuje postaveniu navrhovateľa alebo sťažovateľa, s výhradami ako celkom sa v súlade s týmito zásadami musí zaobchádzať voči FPÖ dôverne. Súd prvého stupňa pritom usudzuje, že tvrdenia žalobcu sú správne dané do súvislosti s právnymi okolnosťami, ktoré vyšli najavo v priebehu konania.
- 176 Pokiaľ ide o vec T-214/01, postačuje poznamenať, že — ako bolo uvedené (pozri bod 170 vyššie) — spomínané tvrdenia, ktoré sa nachádzajú v replike, iba spresňujú a rozvíjajú výhradu uvedenú žalobcom v jeho žalobe.
- 177 Je teda opodstatnené zamietnuť žalobný dôvod neprípustnosti založený na článku 48 ods. 2 rokovacieho poriadku.

O veci samej

— Tvrdenia účastníkov konania

- ¹⁷⁸ Žalobcovia tvrdia, že predloženie výhrad FPÖ porušuje článok 20 ods. 2 nariadenia č. 17 vykladaný v spojení s článkom 287 ES, lebo oznámenia o výhradách predkladané FPÖ obsahujú obchodné tajomstvo a iné dôverné informácie.
- ¹⁷⁹ Žalobcovia uvádzajú, že všetky informácie, ktoré sa nachádzajú vo výhradách, sú vo vzťahu k FPÖ dôverné. Podľa článkov 8 a 48 Charty sa všetky výhrady musia považovať za dôverné voči tretím osobám, ktoré nemajú právny dôvod stanovený zákonom, aby nebola porušená prezumpcia neviny. V prejednávanych veciach Komisia nepreukázala, že FPÖ má oprávnený záujem, a teda výhrady ako celok sú dôverné. Výhrady okrem toho neboli formulované ako výsledok sporového konania, a teda ak by FPÖ k nim mala prístup, mohla by z nich vyvodzovať neodôvodnené závery a vopred odsudzovať žalobcov.
- ¹⁸⁰ Navyše podľa žalobcov je táto dôvernosť osobitne nevyhnutná voči FPÖ, keďže jej činnosťou nie je ochrana svojich vlastných záujmov ako zákazníka, ale iba obrana politických záujmov. Komisia nemá právne prostriedky, aby zabránila tomu, že predložené výhrady budú zneužitú, pričom žaloba o zodpovednosť proti Komisii neumožňuje napraviť ujmu na povesti žalobcov. Ich oprávnený záujem na tom, aby výhrady zostali utajené, preto musí prevážiť nad údajným záujmom FPÖ. Žalobcovia okrem toho potvrdzujú, že FPÖ po predložení skutočne zneužila výhrady na politické ciele, keď ich poskytla tlači a dala skreslený obraz o ich obsahu a význame. Napríklad 27. januára 2002 hajtman krajiny Korutánsko, člen a bývalý predseda FPÖ J. Haider, rozpovedal v televíznom interview obsah oznámení o výhradách

predložených Komisiou a vyslovil obvinenia voči dotknutým bankám. O týchto výčitkách potom informovali rôzne internetové stránky, medzi nimi aj stránka FPÖ. Dňa 1. februára 2002 pán Haider opätovne vyslovil svoje obvinenia na tlačovej konferencii. Tieto vyhlásenia zopakovali rakúske médiá, ktoré uverejnili články doslovne citujúce výňatky z oznámenia o výhradách z 10. septembra 1999. Názvy žalobcov boli opakovane spomínané. Žalobcovia tak boli v dôsledku obvinení uvádzaných v médiách bezmocní voči strate dôvery klientov.

- 181 Žalobcovia napokon uvádzajú, že vzhľadom na to, že v prejednávaných veciach už predloženie výhrad nemôže plniť svoju základnú funkciu umožniť sťažovateľovi, aby sa pripravil na vypočutie (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa z 18. septembra 1996, Postbank/Komisio, T-353/94, Zb. s. II-921, bod 10), keďže sa už uskutočnilo, Komisia uskutočnila chybné vyváženie dotknutých záujmov, keď podriadila oprávnený záujem žalobcov na tom, aby výhrady zostali plne utajené, formálnemu dodržaniu práva na prístup k spisu, ktorého sa domáhala FPÖ.
- 182 Subsidiárne žalobcovia uvádzajú, že údajne nedôverné verzie oznámení o výhradách predložené FPÖ obsahujú veľký počet informácií, pri ktorých mali právo požadovať dôvernosť.
- 183 Žalobca vo veci T-213/01 tak po prvé tvrdí, že s informáciami týkajúcimi sa spôsobu a rozsahu jeho účasti na karteli, ktoré sa nachádzajú v bodoch 216, 218 a 219 oznámenia o výhradách z 10. septembra 1999, sa má vo vzťahu k FPÖ nakladať dôverne. Tvrdenie Komisie, podľa ktorého tieto informácie nie sú obchodným tajomstvom, keďže FPÖ už poznala totožnosť žalobcu, nie je presné, pretože FPÖ sa o nej vo svojom návrhu nezmieňovala. Po druhé, informácie vyplývajúce z dokumentov dobrovoľne predložených žalobcom, ktoré boli citované v oznámení o výhradách, sú takisto dôverné podľa článku 13 ods. 1 nariadenia

č. 2842/98 a oznámenia Komisie o interných pravidlách spracovania žiadostí o prístup k spisu v prípadoch podľa článkov [81] a [82] ES, článkov 65 a 66 Zmluvy o ESUO a nariadenia Rady (EHS) č. 4064/89 (Ú. v. ES C 23 z 23. januára 1997, s. 3; Mim. vyd. 08/001, s. 136). Rozhodnutie úradníka povereného vypočutím o nepredložení týchto dokumentov pritom nepostačuje na zabezpečenie ich dôvernosti, keďže sú doslovne prevzaté do oznámenia o výhradách.

184 Vo veci T-214/01 žalobca poznamenáva, že úradník poverený vypočutím nesprávne zamietol jeho žiadosť z 18. novembra 1999 o vypustenie mien a názvov dotknutých osôb a bánk, keď usúdil, že predmetom dôverného nakladania je iba obchodné tajomstvo. Dodáva, že oznámenia o výhradách obsahujú početné ďalšie informácie pokryté zárukou dôvernosti.

185 Komisia sa domnieva, že tieto tvrdenia nie sú nijako podložené.

— Posúdenie Súdom prvého stupňa

186 Žalobcovia tvrdia, že všetky informácie, ktoré sa nachádzajú v oznámeniach o výhradách, sú voči FPÖ dôverné, keďže FPÖ nepreukázala oprávnený záujem v zmysle článku 3 ods. 2 nariadenia č. 17.

187 Túto výhradu nemožno prijať. Bolo totiž rozhodnuté, že FPÖ mala v týchto veciach oprávnený záujem na zistení údajného porušenia článku 81 ES v zmysle článku 3 nariadenia č. 17 (pozri body 110 až 118 vyššie). Preto podľa článku 7 nariadenia

č. 2842/98 mala FPÖ vo svojom postavení navrhovateľa právo na zaslanie nedôvernej verzie oznámení o výhradách.

188 Toto posúdenie nemožno spochybníť ani tvrdeniami žalobcov týkajúcimi sa prípadného zneužitia výhrad zo strany FPÖ, ani z dôvodu skutočností, ku ktorým došlo po uskutočnenom predložení výhrad FPÖ.

189 Po prvé, Komisia nebola na základe samotných podozrení týkajúcich sa prípadného zneužitia výhrad povinná obmedziť právo na predloženie oznámení o výhradách stanovené v článku 7 nariadenia č. 2842/98 v prospech tretej osoby navrhovateľa, ktorý platne preukáže oprávnený záujem. Navyše treba poznamenať, že v prejednávanych veciach Komisia upriamila pozornosť FPÖ na skutočnosť, že predloženie výhrad sa uskutočňuje iba v rámci a na účely konania o porušení. Napríklad z listu úradníka povereného vypočutím z 30. januára 2002 vyplýva, že Komisia FPÖ informovala, že jediným účelom predloženia je uľahčiť jej výkon práv navrhovateľa, výhrady odzrkadľujú dočasné stanovisko Komisie, akékoľvek použitie dokumentov alebo ich obsahu na účely nesúvisiace s konaním je zakázané a konaním dotknuté banky, ktoré výhrady napadli, musia byť považované za nevinné, kým Komisia nevydá rozhodnutie v konaní vo veci samej.

190 Po druhé, pokiaľ ide o skutočnosti, ku ktorým došlo po predložení výhrad FPÖ, je namieste pripomenúť, že zákonnosť aktu sa musí posudzovať so zreteľom na právne a skutkové okolnosti existujúce v čase prijatia tohto rozhodnutia, takže akty neskoršie ako rozhodnutie nemôžu ovplyvniť jeho platnosť (rozsudky Súdneho dvora z 8. novembra 1983, IAZ a i./Komisia, 96/82 až 102/82, 104/82, 105/82, 108/82 a 110/82, Zb. s. 3369, bod 16, a zo 17. októbra 1989, Dow Benelux/Komisia, 85/87, Zb. s. 3137, bod 49). Týchto udalostí sa teda nemožno platne dovolávať na spochybnenie dôvodnosti sporného rozhodnutia.

- 191 Napokon treba tiež zamietnuť tvrdenie žalobcov, podľa ktorého v prejednávanych veciach už predloženie výhrad nemôže plniť svoju základnú funkciu umožniť sťažovateľovi, aby sa pripravil na vypočutie, z dôvodov vysvetlených v bode 148 vyššie.
- 192 Z toho vyplýva, že tvrdenia žalobcov založené na dôvernosti všetkých výhrad, pokiaľ ide o FPÖ, nemožno prijať.
- 193 Subsidiárne žalobcovia tvrdia, že určité informácie nachádzajúce sa v oznámeniach o výhradách boli vo vzťahu k FPÖ dôverné.
- 194 Žalobca vo veci T-213/01 tak uvádza, že informácie nachádzajúce sa v bodoch 216, 218 a 219 oznámenia o výhradách z 10. septembra 1999, ktoré sa týkajú jeho totožnosti, ako aj spôsobu a rozsahu jeho účasti na karteli, sa mali považovať za dôverné, a teda mali byť vypustené z nedôverných verzií oznámení o výhradách predložených FPÖ.
- 195 Čo sa týka totožnosti žalobcu, je potrebné uviesť, že žalobca nevysvetľuje, v čom by mal mať jeho názov dôverný charakter. Túto výhradu teda treba zamietnuť, keďže je nedostatočne zdôvodnená. Navyše je namieste uviesť, že žalobca bol už pred predložením oznámenia o výhradách FPÖ uvádzaný ako jeden zo žalovaných v kolektívnej žalobe podanej voči tým istým postupom na súdoch Spojených štátov amerických. Rovnako je opodstatnené poznamenať, že na pojednávaní v konaní o nariadení predbežného opatrenia žalobca nepopieral, že jeho názov už tlač v súvislosti s predmetnou vecou spomínala. Z toho vyplýva, že — v rozpore s tým, čo tvrdí žalobca — verejnosť už o jeho údajnej účasti na predmetných vyšetrovaniach vedela. Vzhľadom na to, čo bolo uvedené, je namieste záver, že samotná skutočnosť, že názov žalobcu sa nenachádza v návrhu, ktorý FPÖ podala 24. júna 1997 na

Komisiu, nepostačuje na to, aby sa jeho názov stal dôvernou informáciou pre tretie osoby navrhovateľov.

196 Výhradu založenú na dôvernom charaktere totožnosti žalobcu teda nemožno prijať.

197 Pokiaľ ide o informácie týkajúce sa rozsahu účasti žalobcu vo veci T-213/01 na oznamovaných postupoch, už citované body oznámenia o výhradách z 10. septembra 1999 obsahujú odkazy na posty osôb pracujúcich u žalobcu, ktoré sa zúčastnili protisúťažných stretnutí. Žalobca však nevysvetľuje, v akom rozsahu zasahujú tieto odkazy do jeho záujmov, ani z akých dôvodov by mali byť tieto odkazy pokryté dôvernosťou vo vzťahu k tretím osobám navrhovateľom.

198 Napokon, pokiaľ ide o bankové podmienky nachádzajúce sa v bode 219 oznámenia o výhradách z 10. septembra 1999, o ktorých sa malo údajne rokovať na stretnutí dotýčajúcich bánk, je namieste uviesť, že citlivé informácie obchodného rázu o podnikoch, ktorých sa týka konanie o porušení, predstavujú dôverné informácie, ktoré môžu byť pokryté zárukou dôvernosti. Článok 287 ES totiž ako informácie chránené služobným tajomstvom výslovne uvádza „informácie o podnikoch, ich obchodných stykoch alebo nákladových položkách“.

199 Treba však poznamenať, že dôverný charakter týchto údajov môže primerane pominúť z dôvodu veku predmetných informácií (uznesenia Súdu prvého stupňa z 15. novembra 1990, Rhône-Poulenc a i./Komisia, T-1/89 až T-4/89 a T-6/89 až T-15/89, Zb. s. II-637, bod 23, a z 19. júna 1996, NMH Stahlwerke a i./Komisia, T-134/94, T-136/94 až T-138/94, T-141/94, T-145/94, T-147/94, T-148/94, T-151/94,

T-156/94 a T-157/94, Zb. s. II-537, bod 24). V prejednávanej veci z bodov 216, 218 a 219 oznámenia o výhradách vyplýva, že sporné informácie sa v podstate týkajú minimálnych úrokových sadziieb za pôžičky pri rôznych bankových produktoch, ktoré údajne poskytoval žalobca a ďalšie dotyčné banky v apríli 1996. Keďže tieto informácie tak pochádzajú spreď viac ako päť rokov pred prijatím sporného rozhodnutia, úradník poverený vypočutím v ňom mohol platne dospieť k záveru, že nadobudli historický charakter, a teda možno ich oznámiť FPÖ.

200 Z toho vyplýva, že tvrdenia žalobcu vo veci T-213/01 založené na dôvernom charaktere informácií, ktoré sa nachádzajú v bodoch 216, 218 a 219 oznámenia o výhradách z 10. septembra 1999, musia byť zamietnuté.

201 Žalobca vo veci T-213/01 okrem toho tvrdí, že informácie doslovne citované v oznámeniach o výhradách a vyňaté z dokumentov k nemu priložených, pre ktoré bola poskytnutá záruka dôvernosti, sa majú takisto považovať za dôverné.

202 Treba však poznamenať, že žalobca sa obmedzil na uvedenie tohto tvrdenia bez toho, aby vymedzil, o ktoré informácie ide, v ktorých častiach oznámení o výhradách sa nachádzajú a z akých presných a bližšie určených dôvodov môžu byť tieto informácie pokryté zárukou dôvernosti.

203 Preto je opodstatnený záver, že tvrdenia žalobcu vo veci T-213/01 týkajúce sa dôverného charakteru určitých informácií, ktoré sa nachádzajú vo výhradách, nie sú dôvodné.

- 204 Žalobca vo veci T-214/01 zase tvrdí, že úradník poverený vypočutím mal vypustiť mená a názvy dotknutých osôb a bánk. Pritom je potrebné uviesť, že žalobca bol výslovne uvedený v návrhu, ktorý FPÖ podala 24. júna 1997 na Komisiu. Takisto sa nachádza medzi žalovanými v kolektívnej žalobe podanej na súdoch v Spojených štátoch amerických. Okrem toho treba poznamenať, pokiaľ ide o mená dotknutých osôb, že ich totožnosť sa nenachádza v nedôverných verziách oznámení o výhradách, ktoré — ako bolo povedané — odkazujú iba na zastávané posty alebo druhové funkcie, ktoré tieto osoby vykonávali (pozri bod 197 vyššie).
- 205 Žalobca vo veci T-214/01 napokon rovnako uvádza, že oznámenia o výhradách obsahujú početné ďalšie informácie pokryté zárukou dôvernosti. V tomto ohľade postačuje konštatovať, že žalobca tieto informácie nijako nevymedzil, ani neodôvodnil ich údajne dôverný charakter.
- 206 Vzhľadom na to, čo bolo uvedené, je opodstatnený záver, že výhrady žalobcu vo veci T-214/01 týkajúce sa dôverného charakteru určitých informácií, ktoré sa nachádzajú v predmetných oznámeniach o výhradách, musia byť takisto zamietnuté.
- 207 Z toho vyplýva, že šiesty žalobný dôvod založený na porušení článku 20 ods. 2 nariadenia č. 17 vykladaného v spojení s článkom 287 ES musí byť zamietnutý.

O siedmom žalobnom dôvode založenom na porušení zásady legitímnej dôvery

Tvrdenia účastníkov konania

208 Žalobcovia tvrdia, že predloženie oznámení o výhradách FPÖ porušuje takisto zásadu legitímnej dôvery. Spolupracovali s Komisiou pri spoločnej rekonštrukcii skutkového stavu a predložili veľký počet dokumentov pod podmienkou, že tieto informácie sa nestanú dostupnými pre tretie osoby. Komisia však vo výhradách doslovne citovala úryvky z týchto materiálov, ktoré boli predložené pod podmienkou dôvernosti. Komisia tým, že umožnila, aby FPÖ k nim mala prístup, poprela situáciu legitímnej dôvery, do ktorej umiestnila banky, pokiaľ ide o dôvernost týchto informácií (rozsudok Súdneho dvora z 3. mája 1978, Töpfer/Komisia, 112/77, Zb. s. 1019, 1032). Komisiou uvádzaná téza okrem toho protirečí jej už citovanému oznámeniu o interných pravidlách spracovania žiadostí o prístup k spisu, ktoré odkazuje na potrebu chrániť informácie, pre ktoré sa požadovala dôvernost, zahŕňajúce „určité typy informácií oznámených Komisii... ako sú dokumenty získané počas vyšetrovania, ktoré tvoria súčasť majetku spoločnosti a podliehajú požiadavke neprezeradenia“ (bod I A 2 druhý odsek oznámenia).

209 Komisia uvádza, že článok 7 nariadenia č. 2842/98 priznáva každému sťažovateľovi právo na predloženie nedôvernej verzie výhrad. Akékoľvek sľuby o ochrane dôvernosti účastníkov týkajúce sa informácií, ktoré dotknuté banky dobrovoľne predložili, nemôžu na tomto práve nič zmeniť.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

- 210 Je ustálenou judikatúrou, že právo dovolávať sa zásady ochrany legitímnej dôvery má každý jednotlivec, ktorý sa nachádza v situácii, z ktorej vyplýva, že administratíva Spoločenstva u neho vyvolala dôvodné očakávania (rozsudok Súdneho dvora z 11. marca 1987, Van den Bergh en Jurgens/Komisija, 265/85, Zb. s. 1155, bod 44, a rozsudok Súdu prvého stupňa zo 17. decembra 1998, Embassy Limousines & Services/Parlament, T-203/96, Zb. s. II-4239, bod 74). Nikto sa však nemôže dovolávať porušenia tejto zásady, pokiaľ mu administratíva neposkytla presné ubezpečenia (rozsudky Súdu prvého stupňa z 29. januára 1998, Dubois et Fils/Rada a Komisia, T-113/96, Zb. s. II-125, bod 68, a z 18. januára 2000, Mehibas Dordtselaan/Komisija, T-290/97, Zb. s. II-15, bod 59).
- 211 Žiada sa pripomenúť, že žalobcovia a ďalšie banky, ktorých sa konanie týkalo, požiadali v úvodnej poznámke pripojenej k spoločnému zhrnutiu skutkového stavu predloženému Komisii 16. decembra 1998, aby s uvedeným zhrnutím zaobchádzala vo vzťahu k tretím osobám ako s dôverným. Zo spisu však nevyplýva, že by Komisia poskytla žalobcom ubezpečenie, že neoznámí údaje, ktoré sa nachádzajú v tomto zhrnutí, tretím osobám navrhovateľom. Žalobcovia okrem toho ani nepredložili žiaden materiál ani indíciu, ktoré by mohli dokázať, že existoval súhlas zo strany Komisie týkajúci sa údajného absolútne dôverného zaobchádzania s týmito prílohami.
- 212 Za týchto okolností nemožno platne tvrdiť, že zásada legitímnej dôvery bola porušená.
- 213 Toto posúdenie nemožno spochybníť skutočnosťou, že úradník poverený vypočítaním v zozname 1 výslovne uviedol, že dokumenty pripojené k oznámeniu o výhradách

z 10. septembra 1999 nebudú predložené tretím osobám navrhovateľom. Obsah tohto zoznamu nemohol založiť legitímnu dôveru u žalobcov preto, lebo — popri skutočnosti, že odkazuje iba na pripojené dokumenty ako také — v tomto zozname 1 uvedený výpočet presných bodov oznámenia o výhradách, ktoré budú sprístupnené, nikdy neobsahoval vypustenie ani utajenie výňatkov z týchto príloh prevzatých do oznámenia. Napokon treba poznamenať, že v rozpore s tým, čo tvrdia žalobcovia, už citované oznámenie Komisie o spracovaní žiadostí o prístup k spisu nepotvrďuje absolútne právo na dôverné nakladanie s dokumentmi, ktoré tvoria súčasť majetku podniku a podnik požadoval ich nesprístupnenie tretím osobám.

- 214 Siedmy žalobný dôvod teda musí byť zamietnutý pre nedôvodnosť.
- 215 Vzhľadom na to, čo bolo uvedené, je opodstatnené zamietnuť žaloby v celom rozsahu.

O trovách

- 216 Podľa článku 87 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý nemal vo veci úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Podľa článku 87 ods. 3 však Súd prvého stupňa môže rozdeliť náhradu trov konania alebo rozhodnúť tak, že každý z účastníkov konania znáša svoje vlastné trovy konania, ak účastníci konania nemajú úspech v jednej časti alebo vo viacerých častiach predmetu konania alebo vo výnimočných prípadoch.
- 217 So zreteľom na dané okolnosti, najmä na skutočnosť, že Komisia nemala úspech vo svojich návrhoch o prípustnosti žalôb, je opodstatnené Komisiu zaviazat', aby znášala

trovy konania vyplývajúce zo žalobných dôvodov týkajúcich sa prípustnosti, ktoré Súd prvého stupňa stanovuje ako jednu tretinu trov spojených s konaním vo veci samej. Žalobcovia znášajú dve tretiny trov spojených s konaním vo veci samej a všetky trovy spojené s konaniami o nariadení predbežného opatrenia.

Z týchto dôvodov

SÚD PRVÉHO STUPŇA (piata komora)

rozhodol a vyhlásil:

- 1. Žaloby sa zamietajú.**
- 2. Žalobcovia znášajú dve tretiny trov spojených s konaním vo veci samej a všetky trovy spojené s konaniami o nariadení predbežného opatrenia.**
- 3. Komisia znáša jednu tretinu trov spojených s konaním vo veci samej.**

Lindh

García-Valdecasas

Cooke

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 7. júna 2006.

Tajomník

Predsedníčka komory

E. Coulon

P. Lindh